

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen.

form
112/1934.

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Arpád

VII. — 44. (1758) Oradea, 1938. febr. 25.

Primcolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Ünnepi hangulat az egész országban a népszavazás napján

A polgárok óriási tömegekben vonultak föl szavazatuk leadására. — Az új alkotmány életbeléptetése

Csütörtökön megtörtént a népszavazás. Amint előrelátható volt, az ország népei megértették a legfőbb alkotmányozó óhaját és mindenütt óriási tömegben vonultak föl a lakosság, hogy szavazatát leadja az új alkotmányra. Fegyelmettség és rend jellemezte a népszavazást. Az ország lakossága a politikától és korteskedéstől mentesült légkörben méltóságteljesen hagyta jóvá a királyi akaratot. A lapzártáig beérkezett jelentésekből ugyanis — habár lapunk zártakor a népszavazás még folyik — arra lehet következtetni, hogy egyrészt olyan hatalmas tömegű szavazatot adnak le, amilyenre Románia történelmében eddig még nem volt példa, másrészt pedig a leadott szavazatok minden ellenvéleményt megsemmisítő számarányban alakulnak ki az új alkotmány mellett.

A most megszavazott új alkotmány kétségkívül új életáramlást hoz az ország életébe. A pártok egymásközi versengésére elpazarolt erők felszabadulnak és építő munkára fordíthatók lesznek. Békére, rendre és gazdasági jólétre áhítozik az ország és mindezt a jelenlegi rendszerváltozás kilátásba is helyezi. Ez a tudat vitte a szavazóhelyiségekbe a választók milións tömegeit és szentesítette az ország újalkotmányát.

Megszólaltak a harangok és a gyárkürtök a szavazás megkezdésekor

Bukarest. Saját tud. Csütörtökön reggel 8 órakor az egész ország területén megkezdődött az új alkotmány fölötti népszavazás. Az ünnepélyes alkotmányos aktus minden helységben harangzúgás vezette be, sőt a városokban a gyárkürtök is megszólaltak és hűgva figyelmeztették az ország polgárait kötelességük teljesítésére.

A belügyminiszter még szerdán hosszas utasítást adott ki a szavazások lefolytatására vonatkozólag, amely főleg a tisztviselők szavazásának módjára tartalmazott utbaigazításokat. Ezek között az utasítások és felvilágosítások között szerepelt az a közlés is, hogy a honossági felülvizsgálás alá eső állampolgárok is szavazni kötelesek, mert a népszavazás kiírásáról szóló rendelet világosan megmondja, hogy azok az állampolgárok szavaznak, akik az 1937 december 20-iki választáson be voltak jegyezve a képviselőválasztók névjegyzékébe. Hasonlóképpen szavazniok kellett azoknak az állampolgároknak is, akiknek megvolt a szavazó könyvecskéjük, de különböző okokból nincsenek bevezetve a választói névjegyzékbe.

RENDBEN ÉS FEGYELMEZETLEN SZAVAZ A LAKOSSÁG.

A szavazás a fővárosban pontosan reggel 8 órakor mindenütt megkezdődött. Városszerte plakátok hívják fel a polgárokat a szavazásra, amely mindenütt a legnagyobb rendben folyik. Minden szavazó megkapja az új alkotmány egy nyomtatott példányát.

Legelsőnek a hivatalnokok jelentek meg mindenütt, testületileg.

A kormány tagjai, akik a fővárosban tartózkodnak, megállapodtak abban, hogy ki melyik szavazóhelyiségben fogja szavazatát le-

adni. Averscu, aki most már jobban érzi magát, szintén szavazni fog.

A népszavazás egyébként az egész országban a legnagyobb rendben és mondhatni ünnepélyes hangulatban zajlott le.

Az orthodox „Szent Szinódus” határozatai a társadalmi béke érdekében

Bukarest. Saját tud. A Szent Szinódus több napi ülészése után szerdán hivatalos közleményt adott ki a sajtó számára, mely szerint a Szinódus elhatározta, hogy 1938 március 13-án, az ortodoxia vasárnapján minden tempomban az ünnepélyes istentisztelet után felolvassák a lelkészek a patriárka pásztorlevelét, amely nyugalomra, békére, jó testvériségre s a törvények és hatóságok iránti tiszteletre hívja fel a híveket.

Azután szertartás következik, amelyet a

Szent Szinódus állított össze és amelynek keretében felolvassák a híveket azok alól az eskük alól, amelyeket azok teljesítettek, anélkül, hogy az ország törvényei erre kötelezték volna őket.

A Szent Szinódus aztán tudomásul vette a kormány határozatát, amely megtiltotta a tisztviselőknak a politikai életben való részvételt és elhatározta, hogy a lelkészek és kántorok lépjenek ki minden pártból, amelyekben eddig tevékenykedtek.

Bihar megye és Nagyvárad lakossága egyhangulag az új alkotmány mellett nyilatkozik

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön lobogó-díszbe öltözött házak s Ófelsége II. Károly király arcásával, nemzetiszínű szalagokkal, zászlókkal díszített kirakatok hirdették, hogy ünnepnapra virradt a város. Reggel fél 8 órakor a város és a vármegye összes harangjait megkondították és megszólaltak a gyárak szirénái. A harangzúgás harminc percig tartott. Pontosán 8 órakor a város egyes körzeteiben megkezdődött a szavazás. Közben katonazenekarok járták a város utcáit s a város polgárai egyre nagyobb tömegekben vonultak fel a szavazóhelyiségek előtt.

Constantin M. Constantinescu, Nagyvárad

Város polgármestere kilenc körzetbe osztotta be a várost, hogy a szavazás a leggyorsabb tempóban, minden fennakadás nélkül mehessen végbe. Legnagyobb tömegben a városházán székelő bizottság előtt adták le szavazataikat a város polgárai. Itt vonultak fel a kora reggeli órákban dr Popovici Valér rendőrkezes vezetésével az összes rendőrtisztek és díszruhába öltözött rendőrök is, hogy egységes lelkesedéssel adják le szavazataikat az alkotmány mellett. A vármegye tisztviselői kara Florescu Vasile megyefőnök, Chirila Augustin alispán és Avram Nicolae vármegyei főjegyző vezetése mellett, szintén testületileg vettek részt a sza-

Sehol semmiféle zavaró körülmény nem merült fel, a lakosság mindenütt a legnagyobb fegyelmettséggel tett eleget a szavazási kötelezettségének.

A ZSIDÓK SZÖVETSÉGE FELHÍVÁSBAN KÉRTE SZAVAZÁSRA A ZSIDÓSÁGOT

Az okirályságbeli zsidó hitközségek szövetsége nevében Sigmund Birman elnök és Horia Carp főtárgyaló felhívást tett közzé, amely kéri a zsidóvallású román állampolgárokat, hogy mindnyájan vegyenek részt a szavazáson és nyilatkozzanak az alkotmány mellett, amely minden állampolgárnak vallásra és népi származásra való tekintet nélkül jogegyenlőséget biztosít a törvény előtt.

FEBRUÁR 24-IKÉT NEMZETI ÜNNEPNAPPÁ NYILVÁNTJÁK.

Február 24-ikét, az alkotmány megszavazásának napját nemzeti ünnepnek nyilvánítták. A napokban királyi dekrétum fog ebben az értelemben megjelenni.

A népszavazást minden körzetben délután 5 órakor zárták be. Az összesített szavazatokat azonnal közölték a törvényszéki főelnökökkel, akik minden megye területéről a legsürgősebben összegezték a beérkezett adatokat és a végeredményt azonnal telefon utján továbbították a belügyminisztériumhoz. Csütörtökön éjszaka a bukaresti rádió már közölte is az ország különböző részeiből beérkezett szavazási eredményeket.

Az új alkotmány egyébként a királyi rendelet 100-ik pontjának értelmében a népszavazás eredményének nyilvánosságra hozatala után lép életbe. Az eredményt ünnepélyes külsőségek közt hozzák az uralkodó tudomására s ennek megtörténte után kihirdetik az alkotmány életbeléptetését.

vázason. De testületileg jelentek meg a többi közhatalok, érdekképviseletek, intézmények és nagyobb vállalatok tisztviselői és munkásai is, hogy egyöntetű lelkesedéssel és közös állásfoglalással is imponáns, ünnepivé legyék a népszavazást. Mely benyomást keltett, amikor a püspökök vezetésével a papok és egyházi tisztviselők is felvonultak. A római katolikus papság Fiedler István szatmár-nagyváradai megyéspüspök, a református papság Sulyok István református püspök, a görög katolikus papság dr. Frențiu Valer görög katolikus püspök, a görögkeleti papság pedig Popovici Nicolae görögkeleti püspök vezetésével szintén testületileg vonult fel a népszavazásra. A város ünnepi hangulata s az általános lelkesültség csak fokozódott a déli órákban, amikor a katonazenekarok még egyre járták az utcákat és a tereket, ahol nagy tömegekben hullámoztak az emberek. A szavazások egyébként mindenütt a legnagyobb rendben és ünnepélyesen zajlanak le s eddig leadott szavazatok számából már meg lehet állapítani, hogy délután 5 óráig a város minden szavazópolgára felvonal a szavazóbizottságok előtt, hogy állampolgári kötelességének eleget tegyen.

A városházán működő szavazatszedő bizottságnak Fildán József városházi főtisztviselő az elnöke, helyettese Leo Hubic, a jegyzőkönyveket Fekete Károly és Nistor Joan vezetik.

A Holban (Széles) utcai körzetben Joan Marcuțiu városházi főtisztviselő a bizottság elnöke, helyettese Vasile Hetiu, jegyzőkönyvvezetők: Andor Florian, Albu Petru és Alupoai Constantin. Ennél a bizottságnál már az első szavazási menetben rengeteg ember vesz részt és az iskola épülete előtt is százával állnak az emberek.

A harmadik szavazatszedő bizottság a Dacebal Vitéz utcai iskolában működik. Ennek a bizottságnak az elnöke Dumitru Popa, helyettese Joan Cheregi, a jegyzőkönyveket Joan Baica, Stefan Ches és Gheorghe Stefanescu vezetik. Itt nagyszámú munkások vesznek részt a szavazásban.

A negyedik szavazatszedő bizottság a Gojdu-liceumban dolgozik, ahol Faur Emil városi főmérnök a szavazatszedő bizottság elnöke, helyettese dr. Eugen Oros, a jegyzőkönyveket dr. Petre Gligor, Gheorghe Sarbut és Ion Sicigan városi tisztviselők vezetik. Az első szavazási menetben Mudura János inspektor vezetésével a munkügyi inspektorátus tagjai vesznek részt és itt szavaznak egységes tömegekben a kerületi gyárak tisztviselői és munkásai.

Az ötödik szavazatszedő bizottság a Delavrancea (Ritók) utcai elemi iskolában székel.

ennek elnöke Popescu Nicolae, a pénzügyi osztály főnöke, helyettese dr. Ludovic Dan, a jegyzőkönyveket Aron Pancea, Josif Frent és Joan Savu városi tisztviselők vezetik.

A hatodik szavazatszedő bizottság a Regela Carol II. (Szilágyi Dezső) ucai Zsidó liceumban működik. Ennek a bizottságnak dr. Prodan Tódon városi főügyész az elnöke, helyettese Eugen Moisa ügyész, a jegyzőkönyveket dr. Joan Tent, Florian Sala és Joan Botis városi tisztviselők vezetik. Ennél a bizottságnál az első szavazó egy Várad Kálmán nevű munkásember, aki érces hangon jelenti ki, hogy az alkotmány elfogadása mellett szavaz.

A hetedik szavazatszedő bizottság a Tüzoltó laktanyában székel. Ennek a bizottságnak dr. Fogas Justin, a kulturügyosztály főnöke az elnöke, helyettese Augustin Soran, a jegyzőkönyveket Coriolan Naghi, Sabin Moga és Gheorghe Mangra városi tisztviselők vezetik.

A nyolcadik szavazatszedő bizottság a Sfântul Iosif és Calea Victoria-utcai sarkán lévő iskolában székel. A bizottság elnöke Coriolan Popa, helyettese Traian Sighet. A jegyzőkönyveket Dumitru Bularda, Alexandru Antal és Joan Rákosi városi tisztviselők vezetik.

A kilencedik kerület a pályaudvaron működik és ennek elnöke dr. Filip Victor, helyettese Eftimiu Mihoc. A jegyzőkönyveket Vuscan Augustin, Matai Gheorghe és Vlad Ioan üzemi főtisztviselők vezetik.

A szavazás minden egyes kerületben a leggyorsabb tempóban folyik. A szavazásra jelentkező polgárok nevét és foglalkozását jegyzőkönyvbe írják és a név mellé odajegyzik, hogy miként szavazott.

Lapunk zártakor jelentik, hogy déli 1 óráig — amikor mindenütt elrendelték a déli szünetet — a városban és Biharmegyében még egyetlen szavazat sem hangzott el az új alkotmány ellen s a lakosság állásfoglalása mindenütt egyhangú lelkesedéssel nyilatkozik meg. Nagyváradon, a déli szünet elrendeléséig, a városházán 3500, a III. számú szavazóköri körzetben 1200, a VII. sz. szavazóköri körzetben 1500, a VIII. sz. szavazóköri körzetben 1300 szavazópolgár nyilatkozott az új alkotmány mellett, de a többi öt szavazóköri körzetben is mindenütt ezerötszáz — ezerötszáz körül mozog a leadott szavazatok száma.

Argetoianu államminiszter agrárpártjának tagozatai mezőgazdasági egyesületeként fognak tovább működni

A párt nem oszlik föl, de politikai tevékenysége szünetel

Bukarest. Saját tud. Az Agrár-párti főtölgára, Alex. Rodian körlevelet intézett a párt tagozati elnökeihez, amely szerint a párt szünetelteti tevékenységét, de nem oszlik fel. A tagozatok mint mezőgazdasági egyesületek fognak tovább működni.

HETVENMILLIÓ LEI KÖLTSÉGGEL KIBŐVÍTIK A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUMOT

Bukarest. Saját tud. Joneșcu Sisești földművelésügyi miniszter tervezetet nyújtott be a királynak a minisztérium épületének kibővítésére. Az állam 8 év alatt 70 millió lejt fizetett házbérben a földművelésügyi minisztérium egyes hivatalainak elhelyezésére s ezzel az

összeggel már ki lehet építeni egy új szárnyat a minisztérium mellett levő és a minisztérium tulajdonát képező telken, a Piața Brătianu. A király megadta hozzájárulását és az építkezés már a tavasszal kezdetüket veszi.

TÖRVÉNYTERVEZET KÉSZÜL A FALUSI FÖLDTULAJDON SZERZÉSÉRŐL

Bukarest. Saját tud. A törvényelőkészítő tanács (Consiliul Legislativ) megbízást kapott, hogy törvénytervezetet készítsen a vidéki (falusi) földtulajdon szerzésének szabályozásáról. A tervezet az új alkotmány rendelkezéseinek értelmében fogja ezt a földtulajdonszerzést szabályozni.

Nem szabad elmondani

Irta Ferisek Ferenc

Tizenegy éves. Tulajdonképpen gyerek, annak kellene lennie s ő se banna, ha az lehetne meg, de már nem az, hiába, csak hogy ezt nem tudja senki. Anyja hiszi csak és mondja is olykor: ottvan gyerekes... gyerekes meg, nagy gyerekes; nem baj, higye csak. Nagy, sötét szemű néncsak néz, lat is mar és ahogy nyugul, úgy marad le róla az a csepp hús, amit Isten tudja, hogy szedtet magára, — de még ez se baj. A baj ott van, hogy úgy volt, apának nyar végével állása lesz. S aztán mése lett. Elodázódott valahogy. Ez mar baj, igen. S ettől nem gyerek többé.

A halóból esténként hangok szűrődnek az ágya alá, — a kisánnyok alszanak már — s mintha látná is kezébe az anyját:

— Csak a gyerekek előtt ne... Vigyázzunk az Istenem! Kíméljék legalább a gyerekeket! Ó, Istenem, Istenem...

Pedig hát... De erről a felnőttek, akiket behaloz a maguk gondja, nem tudhatnak.

Anyja reggelenkint négy karaj kenyeret szel magának, noha ötven vannak, ötöt kellene szelnie, mint azelőtt, a végkielégítés előtt. Végkielégítés: az időt ők innen számították. Szóval az ember néz és lat, megfigyel és észrevesz. Az ember, aki tizenegyedik életét töltötte be nemrég.

S egy tükös óran — bármennyire lenézi is a lányokat — összeség a testvérekkel.

— Sorosak leszünk; Panna, érted? Egyik nap egyik, másszor másik nem eszik kenyeret reggelre. Nem felejtet, Piros?

— Hátha kikapok. — Piros gyáva. Lány!

Panna szája lebiggyed.

— Ehes leszek. — szepégi.

— Buták! — eszi a méreg. — Többé nem játszom veletek.

Ez hatott s erre megígérte, másnap ő kezdi meg elsőnek.

— Nem kérek. — tolja el tehát a karajt s nem röstelli megjátszani a kényes, nyafka köly-

köt, pedig de útálja az ilyet — nem tudom megvárni... kemény. Nagyon megsütöttek vagy mi van vele...

— Teveled nem tudom, mi van, teveled! — anyja szeme szikrák szór — ezt a jó kenyeret itt hagyja! Majd megennéd még! Ezt a jó kenyeret! — s mar gyűri is befele, nem is ragja, csak nyell s méltatlankodik egyre: ezt a jó kenyeret!

— Anyuka kiestt a szerepből! — milyen jó volna mondani s nevetni is hozzá, esetleg a két mutatójával galuskát vetni: anyuka bedől! anyuka bedől! — de nem lehet, mert ilyen az élet s a férfi legyen férfi. Halvány kis mosoly csak, amit megengedhet magának az ember ilyen esetben.

Apja felnéz az újságból. Hátról kezdi, az apróhirdetéseknél. Ezt is meglátta nemrég.

— Mutasd meg a fogadat az iskolaorvosnak, — mondja békéltetően.

— Igenis — s örül, hogy megúsza és szabadulhat végre.

— Ehes vagyok. — Panna elpityergi magát harmadnap, ahogy mennek együtt az iskola felé.

— Nesze, te hólyag — s kivessi a táskából a maga kenyerét — tudtam, hogy csak nővel ne. Mindig mondták. Fogjad, ne bögi. És ezentúl, majd én nem eszem helyetted, tudod?

Panna majszolja a kenyeret az utcán s arca kipirul.

Piros dicsékszik:

— En nem vagyok éhes! Ahogy mondtad: elimádkoztam két Miatyánkot s két Üdvözlégyet s mindjárt jó lett. Már nem is gondoltam a kenyérre.

— Tudni kell hősnek lenni, — morogja a foga közt s Piros rajongva és csodálattal néz fel rá, hogy ettől ő is elfeledi az éhséget nyomban.

Volt úgy, hogy a hússal s a főzelékkel is próbálkozott egyszer-egyszer, mikor észrevette, csak ők kaptak, gyerekek. Anyja odavolt persze.

— Otthagyni ezt a csupa-jóságot, csupa-erőt! — s majdnem sírt.

— Egye meg anyuka, ha jó, nekem nem fizik — s a szemé sarkából figyelte, hogyan pusztítja anyja az otthagyni ételt, csak hogy meg ne maradjon.

— Ühüm — mondta befelé, magának.

A nagy kérdés — lesz-e valami az állásból — mint óriási pók ott lebegett most már az egész lakásban s láthatatlan szálon himbálta magát az aztal fölött is. Életek és sorsok forogtak itt kockán, a szülők is — csoda? — elfásultak már s nyíltan beszéltek mindenről, nem tekintettek a gyerekek ott vannak-e vagy nem.

Egyszer már majdnem megvolt az állás, de az utolsó pillanatban elfűrészték apukát, megfűrták — megjegyezni való szavak —, gondolta ráncolt homlokkal — s darabig megint nagyon, nagyon rossz volt odahaza. Nem az volt a rossz, hogy apa ideges, minden csekélységért kiabál s menten megrakja őket; hogy anya sírástól vörös orral járkál egész nap; a legrosszabb, hogy folyton csak arról beszélnek, álló nap, soha, soha másról! És nem tudnak napirendre térni felette, hogy apát a legjobb barátja gáncsolta el — az az álláshalmozó, így emlegetik folyton —, a legjobb barátja! Ez fáj a legjobban s éppen ezt nem érti.

— No bizony — vonja le a végső következtetést —, engem is elgáncsolt a múltkor a legjobb barátom, még hozzá őrstársam is, a Zoli. Kapott egy hátbuktát, hogy csak úgy nyekkent s azzal kvitt. En nem értem, a felnőttek mindenből olyan nagy dolgot csinálnak és vajon nem volt-e igazza?

De aztán egy másik, még biztosabb és ügylatszik, sokkalta jobb állás tűnt fel a családi látóhatáron s inentől némi nagyzással azt lehetne állítani, csaknem szép napok következtek már. A remény rózsaszínű igézete lebegett ettől fogva felettük s ez volt az igazi; a felnőttek tudják már, hogy az öröm tulajdonképpen a reménynél kezdődik s talán-talán a beteljesüléssel végződik — szóval a remény amolyan Jézuska-várós hangulatba bővítte őket. Ha igaz, karácsonyra meglesz az állás, de ő, jaj — még csak október volt!

— Decemberben legjobb lenne megszökni hazulról — vélte Piros egy este —, apuka megint ideges lesz, anyuka sírní és reszketni fog, jór. a druk — már előre félek, mondhatom.

Mert apa mondta nemrég:

A Balkán-Szövetség nagyfontosságú összejövetele gyűlt össze Ankarában

Az új török főváros ünnepeit üli megalakításának tizenöt-éves fordulója alkalmából. — Romániát Petrescu-Comnen külügyminiszter képviseli az összejövetele

Bucurestiből jelentik: Február 24-ikén kezdődik a Balkán Szövetség negyedik évi összejövetele Ankarában, Törökország új fővárosában. Ez az összejövetele ünnepi külsőségek között történik, mert ugyanez alkalommal van az új török főváros megalapításának is a tizenötödik évfordulója. Ankarából érkezett tudósítás szerint a város zászlódszobájában uszítják. A zászlódszoba azonban nemcsak a török zászlókból telik ki, hanem minden középületen ott lobognak a Balkán-szövetség többi három államának: Romániának, Görögországnak és Jugoszláviának a zászlói is.

A Balkán-szövetség értekezletét a külügyminiszteriumnak a Gazi-téren levő díszes új palotájában tartják. Az egyes államok részvevői a következők:

Tewfik Rusdu-Aras Törökország részéről, Petrescu-Comnen Románia részéről, Stoiadinovics Jugoszlávia képviseletében és Metaxas Görögország küldöttjeként.

Petrescu-Comnen külügyi alminiszterünk még hétfőn elutazott az értekezletre, de azzal a kerülővel, hogy előbb Belgrádba érkezett a Stoiadinovics miniszterelnök látogatására. Comnen minisztert kedden Belgrádban hivatalos fogadtatásban részesítették. Délután négy órakor tett látogatást Stoiadinovicsnál, este 7 órakor Pál régens herceg fogadta kihallgatáson, s este a román külügyminiszter tiszteletére Stoiadinovics adott lakomát. Aztán szerdára virradó éjjel Comnen és Stoiadinovics együttesen utazott el Belgrádból Szaloniki felé, hogy az ankarai tanácskozáson résztvegyen.

MIKRÓL TÁRGYAL A BALKÁNSZÖVETÉS?

Belgrádból jelentik: A „Politika” című jugoszláv lap szerint a február 25-én Ankarában megkezdődő Balkán szövetségi tanácsülés napirendjén a következő tárgyak szerepelnek:

A Földközi-tengeri hatalmak egymáshoz való viszonya, amennyiben még nem rendeződött az etiópiai olasz hódítás elismerésének függőben maradása miatt, a spanyol helyzet.

A nemzeti Spanyolországban való képviseltes ügye.

A Balkán-államok viszonya a Népszövetséghez.

— Na gyerekek, most aztan drukkojtok! Ha meglesz az állás, lesz karácsony. — Ha nem, nem.

S anyjuk:

— Imádkozzatok kicsim, hogy segítse meg a jó Isten apukát.

Az utóbbit választották.

Egy ködös, novemberi estén titokzatos arccal toppant be apjuk:

— Három nap alatt minden eldőlt! Illetve — csak az Istenért hallgassatok! — meg is van már az állás, csak még nem szabad tudni senkinek: Három nap múlva elfoglalhatom!

Felkúsztak rá, ölelték-csókolták, ráncigálták erre-arra, még anyjuk is sikoltozott örömeiben, szabályszerű szeretet-orgia volt, no, szóval.

Apjuk tért magához legelőbb. Komolyan mondta, intőn feltartott ujjal s ijedten is kicsit:

— Gyerekek! Az Istenért — valahogy ki ne kottyanás valamelyiktek! Még mindég elfűrészeltetné valaki! Mehetnének akkor! Holnaputánig csitt! — s szájára tette az ujját.

Napoleoni pózban apja elé állt akkor s lelkesen, cseppet a Winnetou-könyvek hatása alatt, noha sejtelte sem volt erről, persze — vicces, csinált torokhangon mondta:

— Apuka! A sír hozzám képest fecsegő szarka! Beszéltem.

Nevettek. Boldogok voltak. S aznap szegény-elenül evett mindenki.

Csak az éjszaka volt nehéz. Hogy lehet aludni, ha nem mondhatja el senkinek se a titkot? Ki kellene kiáltani... Vagy odaszaladni reggel az utcán minden emberhez: bácsi kérem! néni kérem! hallotta már? Apukámnak van állása!

A kis Tóth ájtott hozzá a másik oldalról, annak kezdte mondani: ...Te!... idehallgasd! — de megrémült s hamar másba kezdett.

S a diákok csak gyűltek, gyülekeztek, szállingóztak közönyös arccal, álmosan és egykedvűen, vagy hangosan és lökdösődve, aszerint, amint es nem tudtak semmiről! Senki, senki, senki se tudja, mi történt! S ő nem mondhatja meg, pedig a titok a mellét feszíti, mindjárt robban, érzé. Uristen — hogy fogja ezt kibírni? Csak most

Véül a legutóbbi politikai események.

A harmadik pont tekintetében a lap utal a volt román kormány külügyminiszterének a népszövetségi tanács legutóbbi ülésén a kisanatant névben tett kijelentésére és megállapítja, hogy a Balkán-szövetség államainak számolnokiok kell azzal a ténnyel, hogy a Népszövetség nem tudta megakadályozni a háborus viszályokat

és hogy négy nagyhatalom ezidőszerint nem tagja a Népszövetségnek. Más kisállamok tartózkodó álláspontot helyezkednek a Népszövetség iránt s lehet, hogy a Balkán-szövetség államai kénytelenek lesznek ezt is figyelembe venni.

Bucurestiből jelentik: A „Curentul” a Balkán-szövetség értekezlete alkalmából fejtegetést ad arról, hogy mire törekszik ez az államcsoport. Úgy felel, hogy a Balkán jelenleg megállapított területi rendszerét akarja fenntartani. Az utóbbi

A belga külügyminiszter az osztrák kérdésről

Nem hisz abban, hogy az Ansch'uss miatt háború lenne. Kárhóztatta szocialista elvtársainak azt a közgyűlési határozatot, mely a demokráta államoknak a fasiszta államok elleni összefogását kívánta

Brüsszelből jelentik: Spaak belga külügyminiszter csütörtökön beszédet mondott a szenátus külügyi bizottságában. Szólt a német-osztrák meggyezésről és kijelentette, nem hisz a háborús előkészületben és főként nem hisz, hogy Anglia és Franciaország fegyveresen is kész volna az „Anschluss” megakadályozására.

tudta meg, titkot vagy örömet nem jó az embernek magabazárni. Most megtudta.

Már úgy volt — minden pillanat meghozhatta — szól mégis valakinek, akár kinek, akár az ellenségének is, de csengettek s menni kellett a kápolnába. Misére.

Ment, kibeszélhetetlen örömeivel, akár terhet hurokna.

De felderült abban a pillanatban, hogy belépett. Illedelmeseen sietett a sekrestyébe, ahol pedig semmi dolga es volt, mert hiszen kezd az ő napja, amikor minisztál s ma szombat van.

A sekrestyében a tisztelendőt öltöztették éppen babos karingbe a sorosdiákok.

— Mi az, kis komám — gyónni szeretnél? nem tegnap gyóntál? tegnap volt péntek?

Csak állt előtte, sapkáját gyűrögetve, toroka elszorult, inteni tudott csak, arcáról bizalom, szeméből fényesség és öröm sugárzott. A tisztelendő úr elmosolyodott titkon s mert az írása is megnyugtatta, megfordult, kézenfogta s visszavonult vele.

Jó volt már minden! D'istett a szó belőle!

— Csak aztat akarom mondani tisztelendő úr kérem — mert gondolom, tegnap óta nemigen vétkeztem gyónnivalót — hogy apukám: állást kaptam és pedig hirtelen, mert csak karácsonyra vártuk és iszonyú boldogok vagyunk, csak egy a baj, hogy ez egyelőre még borzasztó nagy titok, nem szabad elmondani senkinek, mert könnyen b-kracholhat az egész — ő, a tisztelendő úr nem is mosolyog, sok csodabogarát hall ő már ebben a székben, hozzászólt az idők folyamán — és én is iszonyú boldog vagyok, de nem bírom magamban tartani, el tetszik képzelni, milyen rossz ez és muszáj valakinek elmesélni, hogy megnyugodjak: gondoltam, a tisztelendő úrnak úgyse szabad elmondani, amit a gyónásba hall, hát... hát... azért... gondoltam, az lesz a legjobb... A tisztelendő úr mosolyog. Ő is. A gyóntató-cella is, a térdeplővel. Az angyalok is s a Szűzanya képe a falon, amelyik alatt nem sok idő múlva két kis méceses kezd majd libegő táncba. Az oltár is mosolyog, a virágokkal s a térdeplő gyerek is, mind.

Mosolyog már az egész világ.

Nyugodtan dohányozhat fogai mégis szép fehérek maradnak.

A dohányzás folytán rendszerint visszatetsző lerakódás képződik a fogakon, mely a zománcot is megtámadja. Könnyen segíthet rajta: használjon reggel felkeléskor és este lefekvés előtt Chlorodont fogkrémet. A dohányzástól megsárgult fogakat vakítóan fehérré varázsolja a borsos mentát tartalmazó Chlorodont fogkrém. Ezért: első gondolata legyen reggel, felkeléskor és az utolsó este, lefekvés előtt

Chlorodont fogpaszta

évek tapasztalatai — mondja a lap — azt mutatják, hogy ez eszmének nincs meg a nemzetközi haderővel való támogatása.

A genfi Népszövetség csak elvi hozzájárulással áll mögötte, de nem azzal, hogy az ellenkező törekvésekkel szemben kikényszerítő is tudjon lenni.

Ennek folytán a Balkán-szövetség valami meredély előtt áll, s tennie kell valamit, hogy kikényszerítse a tiszteletet Balkán rendjének a változása iránt, melyet Genf nem tud megvédeni. A balkáni erők egyesítését kell elhatározni, hogy ezt a védő politikát végbevihessék. Az együttműködés módszereit a mostani balkáni értekezlet fogja megbeszélni.

Belgium minden tekintetben semleges akar maradni és nem kívánja, hogy újból bármilyen hadműveletek színhelyévé váljék. Az abessziniai hódítás elismerése tekintetében Belgium kedvező pillanatra vár.

Ugyancsak szerdán Spaak külügyminiszter, aki tudvalevően szocialista, feltűnést keltő beszédet mondott a szocialista-párt elnöki tanácsának ülésén. Élesen kifogásolta a szocialista párt-kongresszus legutóbbi külpolitikai határozatát, mely a Népszövetséghez való hűséget és a demokrácia elvének a külpolitikában való fokozottabb érvényesülését hangoztatta.

— Ilyen határozatok — mondotta — nem felelnek meg a mai idők szellemének. A Népszövetségtől nem szabad többet követelni, mint amennyit adhat. Azt sem szabad követelni, hogy a demokráta államok blokkba tömörüljenek a fasiszta államok ellen. Én a magam részéről sohasem csatlakozom olyan politikához, mely két ellenséges táborra osztja a népeket. Az ilyen politika háborúra vezet. Ezt a háborút pedig nem a szocialisták nyernék meg.

Spaak végül kijelentette, hogy ha a párt ragaszkodik a fent említett határozathoz, kénytelen lenne levonni a következtetést, és kilépni a kormányból.

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

A BELGA KIRÁLY RÓMÁBA HIVATALOS LÁTOGATÁSRA KÉSZÜL

Brüsszelből jelentik: Belga politikai körökben szerdán az a hír terjedt el, hogy Lipót belga király március folyamán hivatalos látogatásra Rómába készül. A látogatásra azonnal sor kerül, amint Belgium elismeri az olasz császári birodalmat és az új római nagykövet kinevezése megtörténik.

Illetékes helyen már nem erősítették meg ezt a hírt.

Súlyos válságon ment át a bukaresti katolikus magyar mozgalom

Az egyházközség megalakításának elmaradása miatt hónapokig tartott az elcsüggedés

(Bukarest). Sokáig tartott, míg a bukaresti katolikus magyar társadalom annyira magához tért a külön egyházközség létesítését kérő emlékirat visszautasítása után, hogy lankadtabb erővel bár, de mégis folytatni tudja a munkát.

Nagy megtorpanás volt ez, mert sokan minden tevékenységüket, a mozgalomban való minden részvételüket a magyar egyházközség megalakításától tették függővé.

Hiszzen Erdélyben már párszáz lelkes falvakban is fejlett egyházközségi élet van, ami a szigorúan hitbuzgalmi munka mellett alkalmas keretet nyújt az egyháztársadalmi élet egyre szélesebb területeket magábafoglaló megnyilatkozásainak. S a bukaresti magyarok, akikben él még a faji hovatartozóság érzése, erdélyi hagyományokat őriznek az ezek szellemében óhajtanak megvalósítani az itteni berendezkedéseket. Azért egyházközség nélkül el se tudják képzelni a katolikus életet.

— Majd, ha meglesz az egyházközség, — mondogatták az emberek, ha a szervezés vezetői akár közművelődési, akár jótékonyági, akár pedig vallásos cselekedetet, vártak tőlük. — Majd ha megcsinálják a egyházközséget, — felelték akkor is, ha a katolikus férfiliga vagy nőszövetség elnökei, titkárai s más hivatalnokai a propaganda minden eszközét felhasználva, személyes látogatások, környezettanulmányok alkalmával vagy telefonon, írásbeli felhívással, üzenettel, nem kívántak tőlük egyebet a magyar katolikus szervezkedés céljainak elérésére, mint hogy jelenjenek meg egy félórásckára valahol, vegyenek részt, mutassák magukat, vagy legalább érdeklődjenek... — Majd ha meglesz az egyházközség, — hangzott mindenütt nemcsak a kibuvás, hanem a komoly tenni-akarással és áldozatkészséggel nótájának örök refrénje is, sőt ugyanez volt azoknak a visszatérő dallama is, akik már résztvettek ugyan a munkában, de maguk is nagyobb erő-felajánlást éreztek szükségessé... Sőt még a vezetés nehéz és háládatlan munkájának a vállalói is az egyházközség megteremtésének esetére ígérték önmaguknak és a közösségnek teljes igyekezetet és odaadást.

Mindenki csupa feszült várakozás, munkára és áldozathozásra készülés volt az egyházközség engedélyezésének kivására irányuló előkészületek közben. Nagy nekifutásra való felállás volt észlelhető, amelyben mindenki az illetékes tényleg megértő, buzdító és jóakaratu „rajta” kiállítására várt. És ez a rajta elmaradt. A nemes versengésre felálló megtorpantak s megernyedt inakkal, az indulásról lemondva, csüggedten oszlottak szét ismét.

Voltak, akik hihetetlennek tartották az elutasító döntést. Magyarazatot, indokolást kerestek. Hiszen előttük állt a bukaresti protestáns magyar egyházközségek beszédes példája, ami világossá teszi, hogy az egyházközségi szervezkedést az állami hatóságok nem gátolják, nem tiltják és nem igyekeznek lehetetlenné tenni. Nagy lendülettel és igen szép eredményekkel folyik ezeknél a felekezeteknél, ami a katolikus társadalmat is csak a jóleső elégtétel testvéri érzésével töltheti el. A reformátusok egyre-másra létesítik a magyarok által sűrűn lakott külső városrészekben fiókegyházközségeiket; rendezvényeik, összejöveteleik az egész magyar társadalom gyülekező helyei; ma már hat lelkészük

Az idei könyvpiac nagy szenzációja!

RACHMANOVA

IRGALOM

Gvár, ahol az ut embert gyártják

Félváson propaganda kiadás 100 lel. Kapható a Magyar Lapok könyvostályában. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerelem, cseka, halál. Házasság a vörös v. harban. A bécsi tejasszony. Gyermekekrom.

Egy kötet ára félváson kötésben 100 lel.

van Bukarestben és mindnek akad munkája elég. Az evangélikus egyházközség pedig, amely csak négy évvel ezelőtt létesült, máris nagy telekkel, imaházzal, gyülekező hellyel, külön temetővel rendelkezik, amire a pénzt kizárólag az önálló egyházközség alapításának tényén felbuzdult hívek adták össze. Aztán ugyancsak az evangélikusok a belvárosban kétemeletes pompás palotát építettek, aminek alapjait Tomcoviceanuné Szász Anna egyedülálló csángó özvegyasszony telekajándékozó nagylelkűsége vetette meg s amelynek jövedelme egyszersmindenkorra biztosítja az egyházfenntartás költségeit.

Katolikus magyar viszonylatban ilyen adakozó és alapítványt-tevő felbuzdulás csak azért nem képzelhető el, mert nincs kinek adakozni.

Egyházközség hiányában rendszeres katolikus egyházi adózás sincs a fővárosban. Ha a két plébánia valamelyikének vezetője magyarokkal akarja növelni a templombért fizetők kicsinyke névsorát, gyakran kap ilyen feleleteket:

— Majd ha lesz egyházközség. Addig egy lelt se.

Az ellenállás e tekintetben odáig megy, hogy vegyes házasságok esetén nem ritka a katolikus férj ilyen válasza:

— Református feleségem után szívesen fizetek egyházi adót oda. De nálunk, egyházközség s magyar intézmények hiján, nem látom célját.

Még szigoruan vallási köteleességei teljesítésében is sok magyar katolikus elkedvetlenit, hogy nem látja a katolikus magyar élet biztos kereteit. A lelki válságot s a veszélyt, hogy a helyi katolikus vezetés kedvezőtlen megítélését egyesek általánosítják a katolicizmusra s ezzel mérhetetlen rombolást végeznek a hitéletben, csak súlyosbítja az a körülmény, hogy az utóbbi évek során a külvárosok magyar vidékeire épült katolikus templomokba a magyar nyelv vagy egyáltalán nem, vagy csak egy-egy kéthetenkénti délutáni ajátosság, litánia erejéig tud behatolni.

Ilyen körülmények között nem kell csodálkozni azon, ha a bukaresti magyar szervező munkát talán évekre visszavetette a csalódás, a megdöbbetés, a kiábrándulás, amit a külön egyházközség engedélyezését kérő memorandum elutasítása, az építő munka terveit megghiúsító döntés okozott. Ismét elszedték a két-három esztendő munka árán nagynehezen összehozott és együtt tartott emberek. Megszüntek a csütörtök esti köri összejövetelek, amelyek keretében tavaly nem kevesebb, mint huszonegy érdekes, magasszínű közművelődési előadást tartottak a bukaresti magyarság szellemi munkásai, s amelyek nagy látogatottságnak örvendtek már. Az idén nem volt még egyetlen műkedvelői előadás, műsoros teadélután vagy mulatság sem, pedig ezek a rendezvények tavaly és tavalyelőtt a kezdet-nehezégei ellenére is nagy közönséget vonzottak és szép anyagi sikerrel is zárultak. Még azok az értekezletek is elmaradtak, amelyekre a vezetésre vállalkozottak néhány a teendőket tárgyalták meg. Az egész katolikus magyar élet mindössze két alkalmi kisebb ünnepélyt és vagy három gyéren látogatott előadást tud a folyó időnyben felmutatni.

Egyszóval hónapokon keresztül majdnem teljesen szünetelt a három évvel ezelőtt nagy lendülettel nekiindult katolikus magyar élet Bukarestben. Csak mostanában kezd ismét némi élelenség mutatkozni. A férfiliga szervező munkaerőt alkalmazott egy kolozsvári fiatal tanár személyében, akinek mégis sikerült különösen az ifjuság összehozásával eredményeket érni el. A Szent Ilona templom közelében nemrég létesített otthonban kis összejövetelek vannak vasárnap délutánonként, amelyeken a fiataloknak egyelőre ismerkedésre és szolid szórakozásra nyílik alkalmuk. Aztán sikerült végre egy kis dalárdát is összehozni, amelynek ma már 22 tagja van. Műkedvelő gárda is alakult, amely egyfelvonásokat tanult be s ismét kezdenek a mozgalom iránti érdeklődés jelei mutatkozni, úgyhogy már egy műsorral egybekötött farsangi mulatság megrendezését is kockáztatni lehet.

Február 27-én délután hat órai kezdettel lesz ez a mulatság.

(d. b.)

P. Hitler József S. J.:

Spanyol tűztenger

Nincs Európában ország, hol égetőbb aktualitással jelentkezzenek a katolicizmusnak lét-kérdéssel összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dübörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabadcsapatái harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összeháaspása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsíklást enged tévmagyarázatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközitengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látzat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légitombáinak és gránátjainak tűztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tűztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tűztenger”!

Ára kartonkötésben 60 lel és portó.

Kapható könyvostályunkban

Magyar feleséget keres egy ábrándos texasi forgalmista

Budapest, február hó.

Egy texasi ifju úr, J. B. Baker, nyilvánvalóan alapos és agyafúrt megfontolás után levelet írt Szendy Károlynak, Budapest polgármesterének, azzal a közvélel, szinte egykedvű kérelemmel, hogy szíveskedjék a polgármester úr egy hejre kis magyar feleséget kommandálni neki. Kiindulva abból, hogy a magyar főváros első emberének minden biznnyal akkora az ismeretségi köre, hogy az idetartozó bájos, fiatal hölgyek karából még menyecskejelölt is adódhatik a távkérő számára.

Huszáros egy koma J. B. Baker urunk — talán innen is ered vonzalma a magyar lányok felé, — mert nemcsak hogy különös kérelmével hozakodott elő, hanem helyzetének és kívánalmainak valami humorosan derűs eseteléséről sem feledkezett meg. Választottját illetően — csekélység — 18—25 évre gondol, könnyed természetűre, humoros érzékre, bársnyos arcbröre, gyöngyfogakra, széke frizurára. A magassága legfeljebb 153 centi legyen, a súlya pedig ne több 55 kilónál.

Egyfelől.

Másfelől közölte Baker úr, hogy 34 éves, forgalmi tisztviselő a vasútnál, csak angolul beszél, viszont hajlandó arra, hogy érdeklődés esetén elküldjen jól sikerült arcképét.

Eddig a kiállítás a texasi forgalmista részéről, viszont, úgy érzi és joggal, hogy némi-nemü magyarázattal tartozik a polgármester úrnak, amiért a földteke másik feléről óhajta arája kezét megnyerni. Kedvesen csevegve írja:

„Az itteni hölgyek keveset tudnak főzni, a háztartásuk rendje sem példás, amellet nagy előnyt látok abban, hogy feleségem sokáig távol lesz anyjától, aminek következtében — én is távol leszek anyósomtól”...

Ni csak, mi csak, így Mr. Baker, aki tulajdonképpen igen huncutul fel akarja találni az anyósmentes házasságot.

Pont az anyós előtt akarja tiloera állítani a szemafort...

A polgármester úr igazi magyar szívéllyességgel bocsátotta a nyilvánosság számára az epedő forgalmista óhaját; a többi mármost a 18—25 éves kislányokon múlik. Hogy az esetlegesen kedves mama nem fogja ily önfelelt tenni a frigyét, mint azt Baker úr talán épp most képzei el egy kovbojokkal teli vasúti Perronnon, afelel nyugodtak vagyunk. Pedig Baker úr pontos címet is ír, amely így szól: J. B. Baker 424. Galveston, Ave Ftworth, Texas, U. S. A.

Az angol kormány mindent elkövet, hogy a világ ellentéteit kiküszöbölje

Sir Samuel Hoare belügyminiszter beszéde az angol kereskedelmi kamarák szövetségében. — Több bátorság kell a békés úton való elinduláshoz, mint a régi civódások folytatásához

Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare belügyminiszter a kereskedelmi kamarák szövetségének villásreggelijén beszédet mondott. Ennek során a többi között a következő kijelentéseket tette:

— Európa az utóbbi hónapokban két lázasan fegyverkező, ellenséges táborra szakadt és egyre veszedelmesebb probléma lett az elkerülhetetlen összecsapás. Anglia abba a helyzetbe került, hogy választania kellett, csatlakozzék-e ahhoz a fatális felfogáshoz, hogy a háború elkerülhetetlen, vagy minden lehető elkövessen, hogy kiragadjon a világot a katasztrófa vezető körforgásból. Az angol kormány a kivétel út keresése mellett döntött. Az volt ugyanis a nézete, hogy a katasztrófának nem kell okvetlenül bekövetkeznie. Esetben újabb erőfeszítéseket kell tenni az ellenségeskedés és gyanakvás okainak kiküszöbölésére. Kérem önöket és kérem az országot, higgyenek a kormány jószándékában.

Hoare beszélt ezután az angol-olasz megbeszélések küszöbönálló megindulásáról.

— Az angol kormány — mondotta — becsületesen megkísérli, hogy szemébe nézzen az ellentéteknek és azokat mindkét fél szempontjából tisztességesen és igazságosan kiküszöbölje. Az azonban, hogy új barátokat keresünk, még nem jelenti azt, hogy a régiakat elhagyjuk. Több bátorság kell az új, békés úton elindulni, mint a régi, makacs civódást folytatni.

AZ ANGOL MINISZTERTANÁCS EGYHANGU BIZALOMNYILVÁNTÁSA CHAMBERLAIN IRÁNT

Londonból jelentik: A szerdai rendes minisztertanács volt az első, mely a külügyi-

niszterválság óta összeült. A minisztertanácsban résztvett a kormány minden tagja a távollévő Delaware lord-pecsétör kivételével.

A Press Association szerint valamennyi miniszter egyhangulag bizalmáról biztosította Chamberlain miniszterelnököt. A minisztertanács azokkal az utasításokkal is foglalkozott, amelyeket lord Perth római angol nagykövét fog kapni az angol-olasz tárgyalások megindítására vonatkozólag. A tárgyalások az elintézendő kérdések rendkívül nagyszáma folytán hosszú ideig fognak tartani.

A MUNKÁSTANÁCS KIÁLTVÁNYBAN A PARLAMENT HALADEKTALAN FELOSZLATASÁT KÖVETELI

Londonból jelentik: Az ellenzéki munkástanács, mely a szakszervezeti főtanács és munkáspárt végrehajtó bizottságának parlamenti kiküldötteiből áll, szerdán megtartott gyűlésén a külügyminiszter-válsággal foglalkozott. En-

Az angol külügyminiszteriumban az angol és francia nagykövettel a spanyol önkéntesek elszállításáról tárgyalnak

Kérdések és feleletek az angol alsóházban a külpolitika kényes tételeiről

Londonból jelentik: Lord Plymouth külügyi államtitkár, a semlegességi bizottság elnöke szerdán hosszasan tanácskozott Grandi olasz és Corbin francia nagykövettel. A Reuter jelentése szerint a megbeszélések főtárgya az önkéntesek elszállítására vonatkozó angol terv volt.

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtök délutáni ülésén Mander képviselő megkérdezte a külügyminisztert, hajlandó-e az olaszokkal folytatandó tárgyalások során javasolni, hogy

Testvér!

Résztveszel-e az Eucharisztikus Világkongresszuson?

Indulás május 24-én.
Visszaérkezés május 29-én.

Különvonatok, utlevél nincs.

Részvételi díj:

Brassóból	1756 lei
Marosvásárhelyről	1547 "
Kolozsvárról	1402 "
Temesvárról	1293 "
Szatmárról	1322 "
Nagyváradról	1228 "
Aradról	1228 "

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás minden plébánián.

nek során a parlament haladéktalan feloszlását és a választások kiírását sürgette azzal az indoklással, hogy a választók nem hatalmazták fel a kormányt külpolitikai irányelveinek megváltoztatására. A munkástanács szózatot intézett a munkássághoz, azzal vádolva a kormányt, hogy megszegte választási ígéretét és a Népszövetség iránti kötelezettségét, gúnyt űzött Anglia külpolitikai irányelveiből és behódolt a diktátoroknak.

a népus uralmat kapjon Abessziniában bizonyos területe felett Anglia, Olaszország és a Népszövetség által közösen megállapítandó feltételekkel.

Chamberlain: Nem adhatok előzetes felvilágosítást az angol-olasz megbeszéléseknek Abessziniára vonatkozó részleteit illetően.

Wedgwood: Mikor hallgatja meg a kormány az alsóház véleményét a Mussolinival megállapítandó feltételekről?

Chamberlain: Később!

Ifj. Henderson: Milyen lépéseket tesz a kormány annak megállapítására, hogy a német-osztrák egyezmény megfelel-e a békeszerződés és a genfi jegyzőkönyv határozatainak?

Chamberlain: Jelenleg még nem állapítható meg pontosan az egyezmény teljes hatása, de állandóan gondosan figyeljük a helyzetet.

Atlee: Mikor jelenti be a kormány az új külügyminiszter nevét?

Chamberlain: Remélem, nemsokára.

A PECSÉTÖR-MINISZTER IS LEMOND

Londonból jelentik: Delaware lord-pecsétör, akit Singaporeban ért Eden lemondásának a híre szolidaritást vállal a volt külügyminiszterrel és amint visszatér Londonba, ő is benyújtja lemondását.

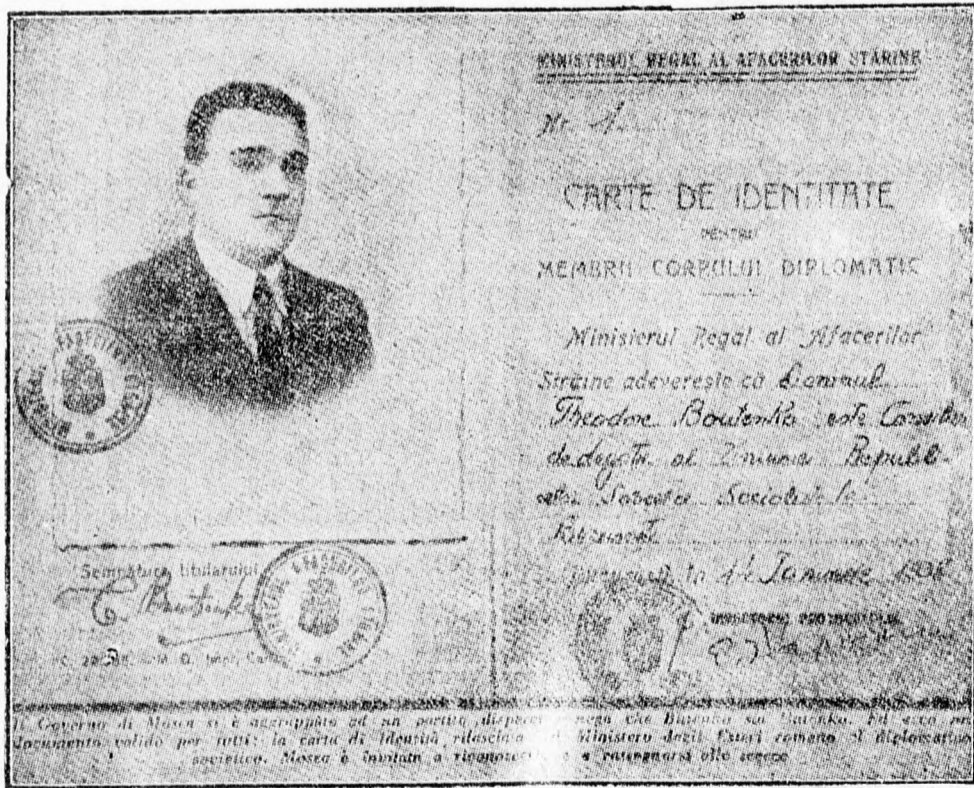
MACDONALD LESZ AZ ÚJ KÜLÜGYMINISZTER

Londonból jelentik: A Reuter jelentése szerint legesélyesebb külügyminiszterjelöltként Malcolm Macdonald dominiumügyi minisztert emlegetik.

Göring porosz miniszterelnök Lengyelországba érkezett

Látogatás a lengyel miniszterelnöknél és külügyminiszternél, s Rydz-Smigly tábornagnál

Varsóból jelentik: Göring porosz miniszterelnök, aki szerdán a lengyel köztársasági elnök meghívására Varsóba érkezett, szerdán délelőtt meglátogatta Skladkovszky miniszterelnököt és Beck külügyminisztert. Ebéden a német nagykövét vendége volt. Délután Rydz-Smigly tábornagyot látogatta meg. Este Beck külügyminiszter adott ebédet tisztelőre. Ebéd után Göring elutazott Bielowieczába.

Butenko diplomáciai igazolványa, amit a bukaresti külügyminisztérium állított ki. A római „Il Messaggero” című napilap közli Butenko diplomáciai igazolványát és a következőket fűzi hozzá: „A moszkvai kormány tagadja, hogy Butenko — csakugyan Butenko volna. Itt van azonban egy mindennél jobban beszélő értékes okmány: a bukaresti külügyminisztérium által a szovjet diplomata részére kiállított diplomáciai igazolvány. Meghívjuk Moszkvát, tekintse meg Butenko diplomáciai igazolványát és adja fel a sakkpartit.”

A királynő és a csendőr

Beszélgetés egy exotikus felséggel

Párizs, február hó.

„Királyi Felső, kedves Unokatestvérünk!

Ismervén Felsőgednek, a nagy hírű uralkodónak lelki nemességét, vagyok bátor esetemet Felsőged elé terjeszteni. Moheli királynéja vagyok, életem története a sorscsapások folytonos sorozata és ha e kétségbeesett segélykiáltásra szántam el magamat, ennek oka, hogy sebeim még egyre vérzenek.

Az isteni kegyelem abban a boldogságban részesített, hogy egy derék francia polgár hitves-társam lettem és lemondottam koronámról, hogy megosszam életemet ama csendőrral, aki férjem lett és akit társadalmi helyzete miatt nem emelhettem a trónra magamhoz.

Három gyermeknek anyja vagyok és mint-hogy jogaimról sohaem mondtam le forma szerint, mindig reméltem, bár nincs semmiféle protektorom, hogy el fogok jutni életem szerény, de gondtalan befejezéséhez. Sajnos, mindenemet odaadtam a Francia Köztársaságnak, fonboni palotámat, földelmeit, ültetvényeimet és ékszeremet és ez a Köztársaság, melyhez pedig minden balsors dacára híven ragaszkodom utolsó lehettemig, a legnagyobb nyomorban hagy elmúlni engemet, csupán egy éhbért adományozva nekem. Ezt az eredetileg 3000 aranyfrankban megszabott bért csak a legutóbbi időben sikerült véddömnek, Théodore Valensi ügyvéd urnak közbenjárására igen kis mértékben valorizáltatni, ami azonban a legszerényebb megélhetésre sem elég.

Regényem végső fejezeténél tartok. Öreg vagyok már és ha egy napon elhagyom e földet, gyermekeim a legsötétebb nyomorban fognak maradni.

Ismervén dicső Felsőgednek lelki jóságát, hosszas habozás után elhatároztam magamat, hogy Felsőged jóindulatú segítségére apelláljak azzal a kéréssel, hogy a lehetőség határain belül legyen segítségemre, hogy megélhessek.

Lázás izgalommal várom Felsőgednek, kegyes Unokatestvéremnek megtisztelő választát az alábbi könyörgésemre

SALIMA MAHIMBA
Moheli királynője.

Szóról-szóra ezt a levelet küldte el I. Salima Mahimba VI. György angol királynak, III. Lipót belga királynak, György görög királynak, III. Viktor Emánuel olasz királynak és császárnak, Borisz bolgár királynak, Hakon norvég királynak, Oscar svéd királynak, Vilma holland királynőnek és ráadásul a lemondott VIII. Edwardnak, a mostani windsori hercegnek is.

Ez az exotikus Salima Mahimba királynő, akinek az Önök tudósítóját fentemlített Valensi Tivadar ügyvéd és képviselő mutatta be, egy feketehajú, fehér hajú tőporódott, kedves néni, földszíni arcú, de világító, bogárszemű és semmiben, de semmiben sem különbözik bármely provencei parasztasszonytól. Amint itt áll, nagy izgalomban, majd hogy el nem bírja magát és görcsösen kapaszkodik a férjébe, aki téglaveres arcával, sűrű fehér csókabajuszával, — Camille Paul, — prototípusa a nyugalmazott csendőrtisztnek, igazán nincsen rajta semmi királyi és semmi polinéziai.

— Két francia polgár, úgy-e, — mondja mosolyogva az ügyvéd úr — és éppen ezért kellene meggyőződéseim szerint a francia államnak rajtuk segíteni. Ezen az öreg kicsiny királynőn, aki szerelemből adta oda a köztársaságnak mindenét.

— Az ám — mondja szípigva a megfranciásodott fejedelmasszony —, az egész nagy szigetemet, a sok-sok kávé-, meg cukor-, meg vanília-földemet, ami annyi volt, hogy el sem lehet mondani. Két egész napig eltartott, míg végigjárhatta az onszágot az ember. És most annyim sincs, hogy egy csésze cukrozott kávét igyak egy kis vaníliával... És mind odaadtam az ékszeremet is, amilyen szépek nem voltak senkinek: csupa piros korall volt és csupa fehér kagyló. Nem azért mondom, mintha sajnálnám, mert nem sajnáltam meg soha. Volt nekem azután egy kis majorságom itt a köztársaságban, megint a tenger mellett, azt sajnálom, hogy azt is el kellett adni...

Aztán Valensi ügyvéd úr mondja, egy kicsit mosolyogva, de inkább szomorúan, hogy:

— Ez a történet nagyon és igazán emberi és 30 kilométer átmérőjű föld volt az Indiai-óceán közepén. Ennek a szigetnek a közepén a Fonboni-tündérvárban uralkodott az elaggult néni, mint ragyogó szép fiatal királynő, vérbéli unokatestvére a híres-neves Ranavalonak, akinek lelépte után fejedelmi nyugdíjat adott a francia kormány. Az övé, az én védencemé volt az egész Moheli-sziget, minden ültetvény és minden ember, aki azokon dolgozott. Elcserélte koronáját egy csendőrcsákóval, mikor francia protektorátus lett a sziget. Magas állami hivatalnok látogatta meg megfelelő kísérettel Moheli királynőjét, hogy a francia köztársaság védelmet kiterjessze rá, de Salima Mahimba nem látta se a kiküldött állami méltóságot, sem a ceremóniát; ő csak az egyenruhás csendőrt látta, Paul Camille-t, aki vigyázz-állásban hallgatta végig az egész az uraságok mögött...

— És akkor kiegyenesedik a kivénült csendőr és mondja nekem:

— Lemondtam a csendőri rangomról, hogy feleségül vehessem Felsőgedet, aki szeret és akit mindmáig szeretek. Boldog vagyok, hogy ilyen jó feleséget kaptam és büszke vagyok, hogy a házasságom által Franciaország birtokul kapott földet, terményeket és alattvalókat. Az egész Moheli szigetet, mely ma is a királynőé volna francia protektorátus alatt, ha nem akart volna az én feleségem lenni.

Aztán hazajöttek Franciaországba, egy kis majorságot vettek a Riviérán, de nem tudták megtartani, mert az évi 3000 frank egyre kevesebb lett, amint esett a pénz értéke. Ahány el-

nőke volt azóta a köztársaságnak, Salima Mahimba királynő mindegyik új „kedves unokatestvérnek” írt egy-egy könyörgő levelet. Választ soha egyikre sem kapott. Valensi mester minden büdöse-vitánál szőnyegre hozta a moheli királynő penzió-problémáját, de a t. Házban mindig süket fülekre talált. Végül is csak évi tízezer papírosfrankot tudott elérni. (Havi 4000 lelt.) Már azt is ajánlotta Mahimba királynő, hogy bélyegeket adjon ki a francia posta az ő képével, de ezt sem sikerült keresztülvinnie. Akkor írta a fent közölt levelet Európa koronás főinek.

Mit szóltak vajjon a bajhajutott „rokonhoz” a nagy királyok? Vilma királynő válaszolt sajátkezü levélben, biztosította rokonszenvével a kollegánót, de úgy vélte, hogy nagy tapintatlanság volna neki ebbe a dologba beleavatkozni. A windsori hercegi pár is azt üzent a párizsi Meurice-hotelből, ahol szállása van, hogy a diplomáciával való tekintettel semmit sem tehet.

„L'état doit être un honnête homme” (az állam úriember kell, hogy legyen), mondotta valamikor Raymond Poincaré — és az emeritált csendőr, meg az emeritált királynő feljöttek ide Párizsba, hogy látogatást tegyenek az úriember államnál... Kérdés csak az, hogy ez az úriember állam tud-e lovagias is lenni, mikor kivénült királynők szerelmi regényeit kell honorálnia?

Benedek Károly.

Szeperatista katonai központok Ukrajnában

Georgiában is kivégeztek több szeperatistát

Kiewből jelentik: Kiewben és Charkowban a szovjet-hatóságok szeperatista katonai központokat lepleztek le. Kiewben 57 kommunisztát tartóztattak le. Közülük a vörös katonai alakulatok titkos ügynökségének titkárait, Mociniev-Roksint is. A vizsgálatokat az UPGO (volt GPU) külön kiküldöttje, Turovsky végezte. Charkow katonai körzetében 400 polgári és 32 katonai személyt tartóztattak le, közöttük Timcenko brigádpárancsnokot is. Az a vád ellenük, hogy elszakadást terveztek, a katonai hatalom teljes kézrekerítésével. A központ élén a brigád politikai biztosa, Grigorenko állott.

Bakuból jelentik: A georgiai Agiarisztánban halálraírték a Sovnarkom elnökét. Vele együtt végezték ki még más 12 vádlottat is. Mindnyá-

juk ellen az volt a vád, hogy elszakadási összekövészt szerveztek és Angliával érintkeztek ebből a célból.

MOSZKVA TOVÁBB FENYEGET.

(Varsó). A komintern hivatalos lapja, a Pravda kijelenti, hogy a Szovjet számára életszükséglet a kapitalista országok meghódítása. Hangsúlyozza, hogy nincs veszteni való idő és hogy az óra ütött az események kifejlődésének meggyorsítására.

Vladivosztokból jelentik: Az itteni haditörvényszék halálraírték 9 japánt és 7 orosz, akik között egy őrnagy és egy kapitány van. A vád ellenük az, hogy vasúti titkokat árultak el Mindnyájukat kivégezték.

A szerencse jele:
MERCUR

SORSJÁTÉK

MÁRCIUS 15.-én van a XVI. sorsjáték I. osztályának a húzása.
Vásároljon sorsjegyeket idejében

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK MERCUR SORSJEGYÁRUDÁI

HELYI CIM:

DACIA BANK R. T. Oradea,
Menetjegyjroda Bulevardul Regele Ferdinand No. 9.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Ciűf szerkesztő: dr Sulyok István
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csak a válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucsesztli időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A szél keleten is gyengül, délelőtt felhőképződés, éjjel erős fagy, a nap-pali hőmérséklet kissé emelkedik.

HÓVIHAR ÉS ERŐS FAGY BUKAREST-BEN. Bukarest. Saját tud. Tegnap délután hatalmas hóvihár volt Bukarestben. Ma reggel erős fagy van.

A NEMZETIEK TERUEL TÓL DÉLKELETRE BEKERÍTETTÉK A VÖRÖS HADERŐT. Párizs-ból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok Teruel megszállása után délkeleti irányban folytatják előnyomulásukat. Az „Echo de Paris” jelentése szerint a nemzetiek bekerítették a terueli front mögött lévő több ezer főnyi köztársasági haderőt. A nemzetiek február 5-ike óta összesen 25 ezer foglyot ejtettek.

A BUKARESTI RÓMAI KATOLIKUS NŐSZÖVETSÉG MŰSOROS TÁNCSTÉLYE. Bukarest. Saját tud. A bukaresti Katolikus Nőszövetség és Férfiliga vasárnap, február 27-én délután 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez, amelyet rövid műsor előz meg.

A királyi kegyelem nem vonatkozik a beteg-ségélyzők bírságokra. Ismeretes, néhány nappal ezelőtt királyi kegyelmi rendelet jelent meg, amely lényegesen lecsökkentette vagy teljesen elengedte a bírságokat. A rendelet, a betegsegélyzők bírsággal sújtott egyének közül sokakat megtevésztett, holott a királyi kegyelem mostani gyakorlása az ilyen bírságokat nem érinti. A betegsegélyző igazgatósága közli az érdekeltekkel, hogy bírságaik rendezését ne hanyagolják el, mert azt minden körülmények között végrehajtják.

ZOGU KIRÁLY NEM HALASZTJA EL HÁZASSÁGÁT. Tiranából jelentik: Az albán távirati iroda megcáfolja azt a hírt, hogy Zogu király elhalasztotta volna házasságát. A cáfolat szerint semmi akadály nem merült fel a házassági előkészületek normális mederben folynak.

Csalás címén eljárás indult a nagyváradi Victoria „vezérigazgatója” Wilf Oslas ellen. Szamosujvárról jelentik: Annakidején nagy port vert fel azoknak a szélhámosoknak ügye, akik „külföldi sorsolásos” nyereménykötvények árusításával kiemberek százait csalták lepre. A nagyváradi „Victoria” bank és értékpapírroda ügynöke járták be az erdélyi megyéket s harminc havi részletre, havonként 125 leies törlesztés mellett kecségetető ígéretekkel vették rá az embereket, hogy a „Ville de Paris”, „Ville de Bruxelles”, „Ville d'Anvers” s más hangzatos című nyereménykötvényeket megvásárolják. A második részlet befizetése már feljogosított a sorsjátékon való részvételre, a nyereménykötvény birtokába azonban a feltételek szerint csak az összes részlet befizetése után harminc hónap múlva jutott a vásárló. Szamosujváron is sikeresen dolgoztak az ügynökök s jónéhány emberre sóztak rá az értéktelen kötvényeket. Az összes részlet befizetése után a vevők várták, hogy most már kézhez kapják a kötvényt, alaposan csacogtak azonban, mert a cég tulajdonosa, Wilf Oslas többszöri felezőtársa sem küldte el a kötvényeket. Hasonlóképpen eredménytelenek maradtak azok a sürgető követelések is, amelyekben a becsapott emberek befizetett pénzüket követelték vissza. Az egyik szamosujvári károsult Graef Alfréd borbélyiparos most feljelentést tett a nagyváradi ügyészségen a Victoria cég tulajdonosa, Wilf Oslas ellen. A feljelentés alapján az ügyészség csalás címén vád alá helyezte a „vezérigazgatót”. Ebben az ügyben március 10-ére már ki is tűzte a tárgyalást a nagyváradi törvényszék, amelyet bizonyára még több tárgyalás fog követni, mert most már a feljelentések tömeges beérkezése várható az ügyben.

Centea Cornel dr törvényszéki főelnök Zilah új polgármestere. Saját tud. Zilah város polgármesterévé dr Centea Cornelt, a törvényszék főelnökét nevezte ki a belügyminisztérium. A város új vezetője nemcsak a románok, de a magyarok között is általános népszerűségnek és szeretetnek örvend s kinevezése, éppen ezért, város-szerzte nagy meglepetést keltett.

Kizártak három ügyvédet az ilfovi ügyvédi kamarából, mert nem volt állampolgárságuk. București. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara fejelemi tanácsa tegnap három zsidó ügyvédek a tagok sorából való végleges törlését határozta el, mert az illetők, anélkül, hogy állampolgárok lettek volna beiratkoztak.

HADBIRÓSÁGI ELJÁRÁS A NEMZETI PARASZTPÁRT VEZETŐ LAPJÁNAK EGYIK MUNKATÁRSA ELLEN. Bukarest. Saját tudósítónktól. I. Liveanu, a Dreptatea című nemzeti parasztpárti vezető lap munkatársát letartóztatták és elővezették a hadbíró-ságához, mert cikket írt lapjába, amelyet kicenzuráltak ugyan, de mégis egyéb szempontból is kifogásolt magyarázatokat tartalmazott az alkotmányra vonatkozólag. A katonai ügyészség kiszállotta a Dreptatea szerkesztőségébe és ott állapította meg, hogy a kérdéses cikk szerzője Liveanu.

Háromezer család állampolgársága kerül felülvizsgálásra Temesváron. Saját tud. A város-házán most fűggesztették ki a felülvizsgálásra kerülő állampolgárok névjegyzékét. A névjegyzékben közel 3000 név szerepel, köztük olyanok neve is, akik már évekkel ezelőtt megkarsztel-kezdtek, miután a lista összeállításánál a zsidó etnikai származást vették mérvadónak. Előfordul továbbá a névjegyzékben keresztény származásúak neve is, akik tévedésből kerültek a listástromba, hivatalos kijelentés szerint azért, mert a rendelkezésre álló adatokból nem lehetett az illetők vallását határozottan megállapítani. A jegyzékben felsoroltak kötelesek 20 napon belül irataikat az illetékes járásbírósnak benyujtani. Ez vonatkozik a tévedésből felvett kereszté-nyekre is, akiknek fel kell mutatniok a járás-bírósnál keresztlevelüket, aminek alapján törlik majd nevüket az állampolgársági revízió alá esők névjegyzékéből. A hatóság közli, hogy minden ezzel kapcsolatos kérvény bélyegmentes. Theodorescu M. Vasile törvényszéki főelnök, megbízott polgármester egyébként kijelentette, hogy azoknak a zsidóknak, akik régóta itt laknak és tisztességes és ugy az államra, mint a városra hasznos munkát folytatnak — nincs mitől tartaniok.

TIZÉVI FEGYHÁZRA ÍTÉLTÉK A VOLT MAGYAR KOMMÜN EGYIK KALANDORÁT. Szegedről jelentik: A szegedi törvényszék 10 évi fegyházra ítélte Tirpák László 42 éves komáromi kárpitost, akit az ügyészség szándékos ember-léssel vádolt. Tirpák, mint vörös katona a kom-mün alatt Szentesen hátulról lesben lelőtte Csaba Imre detektívet. A kommün után emlene-kült s a nyugati országokban fordult meg, majd 1937-ben adták át Magyarországnak a csehszlo-vák határon.

Feljegyzések

„Se asigură o egală îndreptărire tuturor se-mintilor de altă rasă aflătoare de veacuri pe pământul României întregite”. Így találjuk ezt a királyi szövegben. Egyenlő bánásmód a szá-zadok óta Románia területén élő másfajú nemzetiségekkel szemben.

Tehát vannak másfajú nemzetisé-gek, nemcsak másnemzetiségű állampolga-rok; ezt most királyi szöveg, királyi tekintély erősítette meg. Vannak másfajú nemzetesopor-tok, van magyar, német és másfajú népköz-ség, nemcsak magya- és német nemzetiségű állampolgár. Van magyar népközöség — sem-látte de rasă maghiară, így első látásra nagyon egyszerű és elemi, talán felesleges megalá-pításnak látszik. Pedig ezek az egyszerű, elemi alapigazságok a legfontosabbak, mert a leggya-korlatibb és legszükségesebb elvek és megála-pítások egész épületét tartják.

Van magyar népközöség — ce năntie de ra-să maghiară. Ezt a népközöséget nem mester-séges kötelek tartják össze, hanem a nyelv, a kultúra, a hit, a sors, az érzések és a célok szent közösséget. Lehetetlen benne meg nem látni a természetjogi alapot, Isten gondolatá-nak végtelen gazdagságába, az értékek sorába való beilleszkedést, Isten gondolata s különböző fajokban és nemzetiségekben meggyilvánuló életgazdagság és értéktartalma erő.

Az államnak is nagy könnyebbséget jelent az, ha másnemzetiségű polgárai saját népköz-ségük keretében illeszkednek bele az állam életébe. Tulajdonképpen csak terheket s gon-dokat vesz le a szerves nemzeti népközöség az állam válláról. Csak előnyt jelent az az állam számára, ha a népközöség vezetőivel, képviselőivel szívesen ügyel intőzheti el. Békésebb, eredményesebb ügyvezetést jelent tehát az államnak is a népközöség létezése. Nem is es-dálkozunk ezen. Természetjogi alapon nyu-gó alakulat a népközöség, egészségesek tehát az életmegnyilvánulásai is. P. I.

Uj polgármester Nagybánya és Felsőbánya élén. A belügyminisztérium táviratilag rendeletet küldött a megyeházára, amely szerint Nagybánya és Felsőbánya élére új polgármestereket nevezett ki. Nagybánya élére Nitescu Gheorghe alezre-des került, míg Felsőbánya ügyeinek vezetését Ivascu Ovidiu alezre-desre bízták.

Zürichi zárlat. Párizs 14.00, London 21.59 há-romnyolcad, Newyork 430.65, Brüsszel 73.05, Mi-láno 22.63 fél, Amsterdam 240.80, Berlin 174.15, Bécs — schilling 72.50, Prága 15.14, Varsó 81.75, Belgrád 10, București 325.

Munkástragédia. Zilah. Saját tud. Macaria Stefan egrespataki gazdát a beomlott homok-bánya maga alá temette. Mikorára a szerencsét-len embert kiásták a ráomlott nagymennyiségű homok alól, már halott volt.

Temetések. Özv. Kiss Andrásné született Maroda Rozália 77 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Halál-kapból. (Erdélyi „Concordia”)

Szerény Andrásné szül. Madar Róza 59 éves korában meghalt. Temetése február 24-én délután 4 órakor volt a Taranilor-utca 12. számú lakásától a velencei sírkertben. (Caritas.)

Most jelent meg!

SCHUTZ ANTAL:

DOGMATIKA

A KATOLIKUS HITIGAZSÁGOK RENDSZERE

Katolikus hitünk igazságainak ebben a két, hatalmas kötetben való megvilágításával a nagynevű dogmatikus, Schutz Antal dr egyetemi tanár nemcsak a kiépapoknak adott minden tekintetben megfelelő tankönyvet, hanem a művelt katolikus közönségnek is megbízható, megnyugtató eligazítást nyújt a hit komoly és nehéz kérdéseiben. „Mesterien összekapcsolva a spekulatív és a pozitív módszereket — a legmodernebb beállításban, a mai ember nyelvén veszi sorra az Egyház tanításának fontosabb és kevésbé fontos tételét. A tudományos színvonalról soha le nem lépve, meggyőző erővel mondja el mindazt, amire a vallásos tudást illetőleg a mai világunkban egy gondolkodó embernek igénye lehet. Pazmány Kalauza óta nem volt a magyar hittudományi irodalomnak e műnél értékesebb kincse.” (Theologia.) A majdnem másfélszer oldalra terjedő könyv nemcsak azért időszerű, mert az emberek érdeklődése ezen a téren igen megnövekedett, hanem azért is, mert ma általános divat a hit problémáiról beszélni és semmi másban nem tapasztalunk annyi hozzá nem értést, mint éppen ezekben a kérdésekben.

Uj, bővített kiadás, két kötetben. Fűzve 900 lei és portó.

Kapható részletfizetésre is könyvosztályunknál!

Két súlyos szerencsétlenség Nagybanán. Nagybanánról jelentik: Seleveschi György 68 éves erdőmunkást, a Lomási erdőkitermelésnél egy, a csuszatóból kiugrott hasábfá fejnél talált. Agyrázkódást szenvedett. Állapota súlyos. — Ghirasim Ioan 16 éves munkás szintén a Lomási erdejében dolgozott, amikor egy rönk a lábára esett és eltörte bokacsontját.

TROTZKIJ A FIA HOLTTESTENEK UJABB FELBONCOLÁSÁT KÉRI. Párizsból jelentik: Trotzkij fiának holttestét felboncolták. A halál okául hashártyagyulladás állapították meg. A Mexikóban élő Trotzkij jogi képviselője az érdekelt fél jogán újabb boncolást kért.

Hirtelen halál ebédkészítés közben. Szatmárról jelentik: Petrica Vasile kávési gazdalkodó jelentést tett a csendőrségen, hogy anyósa: Simon Mária 50 éves asszony a konyhában ebédfőzés közben, hirtelen összeesett és meghalt. Tekintettel arra, hogy az orvosi vizsgálat eredménye, valamint a csendőrségi nyomozás a bűntény esetiét kizártnak tartja, az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

HÁZASSÁG. Miklós Ilonka és Róff József f. évi február hó 27-én, d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket Nagyváradon, az újvárosi református templomban, amelyre barátait és ismerőseiket ezuton is meghívják.

Lepecsételték a szatmári Polgári Társaskör helyiségeit. Szatmár. Saát tud. Szerdán a rendőrség tisztviselői megjelentek a Polgári Társaskör épületében és miniszteri rendeletre való hivatkozással, lepecsételték a dísztermet, a kártyaszobát és az olvasótermet. Az egyesület vezetősége meg van győződve arról, hogy sajnálatos félreértés történt, mert a Polgári Társaskör politikai tevékenységet soha se fejtett ki, tisztán kulturális célkitűzésekért harcolt. A Társaskör tagjai pénteken küldöttségileg Coman Simion ezredes, varmegyei prefektus elé járulnak, akit igyekezni fognak meggyőzni arról, hogy az egyesület államellenes tevékenységet nem folytatott és kérni fogják, hogy erről illetékes helyen kedvező jelentést tegyen.

SZATMARI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Szatmári előfizetőink figyelmét ezuton is felhívjuk arra, hogy az *Eucharisztikus Világkongresszusra* Szatmáron a *Karitás-könyvkereskedésben* is lehet jelentkezni minden d. u. 4—6 óra között. Ugyanott az utazásra vonatkozó mindennemű felvilágosítást is megadnak.

Beiktatták a szerb egyház új pátriárkáját. Temesvár. Saját tud. A helybeli szerb püspöki iroda közlése szerint a görögkeleti szerb nemzeti egyház új pátriárkáját megválasztották és beiktatták. A választást megejtő gyűlést megelőzően a szerb püspöki zsinat hat püspököt jelölt. Ezek közül aztán három választott meg a nagygyűlés. Sorrendben legtöbb szavazatot kaptak: Bozsics Gavriló montenegrói metropolita, Zubkovic György budai szerb püspök — volt temesvári püspöki titkár — és Zimonics Petár boszniai metropolita. Simonovic jugoszláv belügyminiszter ezekután megjelent a régensségnél, jelentette a választás eredményét s ennek alapján Bozsics Gavrilót terjesztette elő kinevezésre. A kinevezési okmánnyal visszatért a patriarkátusi templomba s a kinevezést kihirdette. Bozsics Gavriló, az új szerb pátriárka délszabiai papcsaládból származik. Középszkolai tanulmányait Belgrádban, a teológiát Prizrenden és Konstantinápolyban végezte, majd Athénben teológiai doktorátust szerzett. Ekkor a konstantinápolyi pátriarkátus archimandritájává nevezték ki. Prizrendi metropolita, majd a Balkánháború után az újraélesztett Ipek püspöke lett. A világháborúban Montenegróban megszervezte a Vörös Kereszt szolgálatot. Amikor püspöki székvárosát elfoglalták, Ceglédre internálták, majd 1918-ban visszatért. Bozsics Gavriló vitte annakidején a montenegrói nép-szakupstina határozatát Belgrádba, amely szerint Montenegró Szerbiával egyesül. Az egyesülés után Montenegró metropolitájává választották. — Belgrádból jelentik: Ünnepeyes keretek között történt meg az új pátriárka székfoglalása Belgrádban. A szertartások Pál régensherceg, Sztankovic és Petrovic régensek jelenlétében mentek végbe. Jelen voltak még Sztodjadinovic miniszterelnök, a kormány tagjai, a diplomáciai testület, magasrangú polgári és katonai méltóságok. Gavriló pátriárka a szinodus tagjaival érkezett meg teljes pátriárkai díszben. A pátriarkátus körül nagy tömeg gyűlt össze és lelkesen éltette az új pátriárkát. A székfoglalás után Pál régensherceg kihallgatáson fogadta Gavriló pátriárkát. Ez alkalommal átvujtotta neki a „Fehér Sas”-rend nagykeresztjét.

A Mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése

Az Isten szolgájának, Emmerich Anna Katalinnak látomásai szerint.

Feljegyezte Brentano Kelemen Fordította Kertész Kálmán

Ara 130 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál

SZÍVSZÉLHÜDESZEN MEGHALT EGY AMERIKAI MILLIOMOS POLI. IKUS. Newyorkból jelentik Gilbert Parker Seimour, amerikai milliomos. 46 éves korában Newyorkban meghalt. Egyideig Wilson kormányában pénzügyi államtitkár volt, majd 1924 és 1930 között a Dawes-terv ellenőrzője és a német jóvátételi bizottság főbiztosa volt. Halálát szívszélhűdés okozta.

Aradmegyei kisgyermekok kettős halálos tüzkatasztrófiája. Aradról jelentik: Halálosvégtűzvérszi jelentettek az aradmegyei Seind kózséséből az aradi ügyészségre. Selinden február 19-ől 20-ra virradó éjszaka kigyulladt Mica Teodor házának kéménye. A tüzet nem fedezték fel idejében és az égő zsaratnokok bezuhantak Mica szobájába, ahol lángra lobbantották Mica öt és fél éves leánykáját és 3 éves fiának ágját. Mire a tüzet lokalizálhatták, a két gyermek súlyos égési sebeket szenvedett úgy, hogy a leányka még aznap belehalt sérülésébe. A háromszendős fia már túl van a veszélyen.

* Az epekövek, az idősült epehólyaggyulladás, és a hurutos sárgaság kezelésében reggelként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, kevés forróvízzel keverve és kortyonként bevéve, gyakran rendkívül hatásos. Kérdezze meg orvosát.

Felsőbanán 111 állampolgárságot vizsgáltnak felül. Nagybanán és a járás minden községében kifüggesztették az állampolgársági revízió alá kerülők névjegyzékét. Felsőbanán 111 zsidó állampolgár családfő kerül felülvizsgálás alá.

EGY CEYLONI CSECSEMŐ KALANDJA A MAJOMMAL. Londnból jelentik: *Kalawia ceyloni falucskában Virashwami földműves felesége csecsemőjét ringatta a kertben. Egy majom, amely a fa tetejéről feszült érdeklődéssel figyelte a jelenetet, nesztelenül a földre siklott és mialatt az asszony egy pillanatra letette a gyermekét, a majom a karjaiba ragadta és zsákmányával villámgyorsan a háztetőre kúszott, ahol az asszonytól elrelett anyáskodó mozdulatokkal ringatta a csecsemőt. Az anya sikoltozására odasielő emberek dorongokkal kergették el a majmot, amely menekülése előtt gondosan a lapos háztetőre helyezte a gyermeket. A csecsemőt sértetlenül hozták le a földre.*

Halálos gépkocsielgázolás. (Kolozsvar.) Halálos gépkocsielgázolás történt a Feleki-uton. A 302-ös rendszámú kolozsmegei teherautó, amelyet Kiss Márton sofőr vezetett, elgázolta Grumar Traian 24 éves földműves szekerét. Az áldozatot eszméletlen állapotban a CFR tordai járatu autóbuzsa vette fel, de mire beérkezett vele a kolozsvári autóbuzsállomáshoz, a fiatal földműves meghalt. A rendőrség a gázoló teherautó sofőrtjét őrizetbe helyezte.

400 éves a váradi békekötés

A történelem sok mindenre tanít és példamutatást ad arra is, hogy az Egyház és annak képviselői mindenkor előljártak a béke szellemének megszilárdításában, s főleg a középkor véres pártütéseiben, háborúiban igen gyakran a főpapság, sőt maga a pápa teremtett békét.

FRÁTER GYÖRGY ÉS A VÁRADI BÉKE.

Négyszáz esztendő pergett le azóta, hogy a világtörténelem egyik legérdekesebb aktusa, a váradi békekötés megtörtént. 1538 február 24-ét irtak akkor. A mohácsi vész katasztrófáját alig-alig heverte ki a magyar nemzet, új harcok, belviszályok dúltak országszerte. A magyar irodalom is gyakran feldolgozta ezt a kort, Ferdinánd király, az örökké fondorkodó Gritti, Szapolyai János király és Fráter György váradi püspök alakja sok szép regényben elevenedett már meg. Most ismét vissza kell pillantanunk erre az időre a négyszázados fordulón, hiszen a váradi békét az a Fráter György hozta létre, aki később az önálló Erdélyt is megteremtette.

Mint ismeretes, Fráter György előbb hadipályára indult és apródként a nádorné termében szolgált, majd Szapolyai János erdélyi vajda dandárába került. „hat lóval szolgálván a vajdát”. A hadipályát azonban a tudományok és a lelkiéletre hajlamos ifjú sehoggy sem tudta megszeretni s 26 éves korában belépett a Pálosrendbe. Nemsokára a lengyelországi czenstohovai kolostor főnöke, majd sajlóádi perjel lett. A papi pályán gyorsan haladt előre és Sajóládon kezdődött történelmi szereplése is.

Ekkor történt ugyanis, hogy Szapolyai János hadaival az ellenkirály, Ferdinánd hadai elől Lengyelországba volt kénytelen menekülni. Szapolyai János Fráter Györgyöt bízta meg, hogy visszatérésre utját egyengesse.

Fráter György — nemhiába forgolódott ifjú éveiben a nádor kastélyában — ügyes diplomatanak bizonyult s közbenjárására Szapolyai János — a török segítségével — ismét magyar király lett s 1529-ben Budavárába be is vonulhattott. Ez időtől Fráter György volt legfőbb tanácsadója, sőt kincstartója is.

1534-ben Gritti, aki néhány ezer törökkel Brassó alatt táborozott, magához rendelte Czibak Imrét, a váradi püspökség helytartóját, aki azonban rosszat sejtve, nem nagyon sietett az örökké ármánykodásra törekvő olasz előtt való megjelenéssel. Ezért az életével fizetett, mert Gritti Czibak Imrét orozva megölette.

Czibak Imrét erdélyszerte szerették a széke-

lyek és a főnemesség s halála bosszút kívánt. Majláth, Balassa és más főurak negyven ezer főnyi csapatot toboroztak össze s Gritti Medgyesnél közrefogták. Hiába igyekezett menekülni, a székekelyek elfogták s Dóczyval (aki Czibakot leszurta) lefejezték.

Azonban János király jól tudta, hogy Gritti Sulejmannak kegyelt embere volt s félt, hogy megöletésével magára vonja a hatalmas török szultán haragját és ezért ismét alkudozásokat kezdett Ferdinánddal. Az erdélyi zavargások miatt maga is Váradra tette át széket s a várban levő püspöki rezidenciában lakott. Itt is folytatták a békétárgyalásokat Ferdinánd ellenkirály és bátyja, a császár követei, akikkel Fráter György alkudozott.

A NÉGYSZÁZÉVES VÁRADI BÉKE.

Az igen sokszor félbeszakadt békétárgyalásokat 1538 február 24-én a váradi békekötés fejezte be. Károlyi Árpád a „Századok” 1878-ban megjelent évfolyamában erről többek között a következőket írja:

„Károly és Ferdinánd Jánost királynak ismerik el és testvérükké fogadják. János egész Erdélyt, Ferdinánd Horvát- és Tótországot, Magyarországból pedig mindenki azt bírja, ami jelenleg hatalmában van. János halála után a korona és az ország minden melléktartományokkal Ferdinándra szálljon; ha János fiat nemzene, az egy főhercegnőt kap feleségül s atyja családi javait szepesi hercegi cím alatt bírja. A békekötés szövege mindaddig titok maradjon, míg nyilvánítása az országra veszeltyt hozhatna, ha mindazáltal János a békekötés miatt a törököktől megtámadtatik, Károly és Ferdinánd őt sikeresen segítendik.

Ezek voltak a híres váradi békekötés főbb pontjai. A szultán haragra is gerjedt miatta, de Fráter György azt tanácsolta, hogy gazdag ajánlékokkal engeszteljék ki. 1540 tavaszán maga Fráter György indult követségbe a szultánhoz, kétszáz ezer aranyforint értékű kincsel, de ez a követség az erdélyi vajdák lázadása, majd János király Szászsebesben bekövetkezett halála miatt végleg elmaradt s Fráter György teljhatalmu kormányzója lett nemcsak Erdélynek, de Magyarországot egy részének is.

A váradi békekötés — ha nem is jelentett tartós békét — mégis igen nagy jelentőséggel bírt és egyik lépcsőfoka volt a nagyszellemű, hatalmas tudományú Fráter György bibornok magasra ivelt pályafutásának.

KRANE ANNA
Magna
Peccatrix
 (Bünbánó Magdolna legendája).
 REGÉNY
 Fordította: IJJAS ANTAL
 Ara füzve 110
 „kötve 135 és 5 lei portó.
 Kapható könyvosztályunknál

Dearnley őrmester titka

Londonból írják: Pontosan 15 esztendővel ezelőtt vették ki a börtönből Dearnley őrmestert, hogy kivégezzék...

A wandsworthi fegyházban az az ideges, feszült hangulat uralkodott, amely az igazságszolgáltatás utolsó aktusa előtt a fogház minden lakóját hatalmába ejti. A kivégzési kamrában már befejezték az előkészületeket, a hóhér már várt áldozatára, akiért a tisztviselők érte mentek cellájába. Dearnley őrmestert gyilkosságért ítélték el. Ezredbeli társát, Ellist, a katonabanda vezetőjét gyilkolta meg az Aldershot melletti erdőben. Mikor letartóztatták, élet-halál harcot vívott a rendőrökkel. Sokáig tagadott, végül mégis megtört minden beismert. A gyilkosság oka is nyilvánvaló volt. Kegyetlen rablógyilkosság volt, mert Dearnley azt a kevés pénzt, ami Ellisnél volt, elrabolta.

Az esküdteknek nem kellett sok idő hozzá, hogy kimondják a bűnösséget s a bíró még rövidebb idő alatt megszövegezte a halálos ítéletet.

Az egész ügy befejezettnek látszott, annyival inkább, mert a király a kegyelmi kérvényt elutasította. Akkoriban a kegyelmi kérvényeket nem, mint ma, a belügyminiszter, hanem a király kabinetirodája elé terjesztették.

A törvényben előírt idő lejárt, elkövetkezett a kivégzés napja. Szó szerint az utolsó pillanatban, mikor Dearnley sorsába beletörődötten állott a vesztőhelyen, megjelent a király követe, aki a kegyelmi kérvényt két nap előtti elutasítását érvénytelenítette s az ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta. A királyi parancsban az állott, hogy egy „új körülmény” jutott a király tudomására, amely nem teszi ugyan lehetővé a pör újra való felvételét, de amely érdemessé látszik tenni az ítéletet a kegyelemre.

Dearnleyt, akinek egy arcizma se rándult meg, visszavezették cellájába.

Tizenöt esztendő telt el azóta az 1923-iki téli éjszaka óta. V. György király meghalt s meghalt Dearnley védője is. Egyedül a fegyház foglya, az őrmester őrzi a titkot, melynek életét köszönheti.

Hirdetmény

A gheorgheni (gyergyószentmiklósi) római katolikus egyházközség f. évi március hó 10-én, csütörtökön délután 5 órakor a plébánián, zárt írásbeli ajánlat alapján tartandó nyilvános árverésen bérbeadja a tulajdonát képező Központi (ezelőtt Laurentzy) szállodát és éttermet.

A bérlet tárgya: 21 szállodai szoba, 2 lakószoba, 1 étterem, 1 színházterem, 9 garage, összes mellékhelyiségek, a meglévő felszerelési és berendezési tárgyakkal.

A bérleti idő 1938 május 1-étől kezdődő 5 év. Az évi minimális bérösszeg 96.000 lei és az összes adók. Bérlet köteles 18.000 lei hasznos beruházást a régi bérlőnek megtéríteni.

Bérlet köteles a szerződés megkötésekor 80.000 lei készpénz biztosítékot bérbeadónál letenni.

Részletes feltételek a bérbeadó plébánia hivatalnál betekinthetők, ahol az árverésen benyújtandó írásbeli ajánlati lapok átvehetők.

Tulajdonosnak még árkülönbség esetén is joga van az ajánlatok közül szabadon választani.

Ajánlattevők kötelesek az árverésen 20.000 lei bánatpénzt csatolni ajánlatukhoz, mely összeg szerződéskötés esetén a biztosítási összegbe beszámíttatik.

Gheorgheni (Gyergyószentmiklós) 1938. február 18.

Római Katolikus Plébániahivatal.

SZÍNHÁZ

A rossz asszony

Bókay János vigjátékának nagyszerű bemutató előadása Nagyváradon

A legszebb és legnagyobb dícséret egy mai színpadi szerzőről minden biztonnal az, hogy: költő tud maradni a színpadon. És ez a dícséret méltán kijár Bókay Jánosnak, a vigjáték szerzőjének, aki valóban mesterien és művészi összhangban tud játszani az érzelmei magas feszültségén és nincs szüksége arra, hogy a szórakozás ürügye alatt megalkudjon és lealacsonyítsa a műfajt. Problémákat vet fel — és nem zsonglórködik légüres térben a mondvasánnál problémákkal, — fölületes jellemalakító készséggel karaktereket visz a színpadra, élő, eleven figurákat mozgat, drámai szituációkat, feszültséget teremt egyik pillanatról a másikra és mindezt a legtisztább irodalmi stílusban. Humora nem a kávéházak világanak áporodott vicceiből, torzszülött szójátékaiból, hanem egy igazi művészlelek derűs életszemléletéből fakad és nem hamis szentimentalizmus, olcsó érzélgősség az, amivel meghatja és megkönnyeztetli az embert.

És mégis — szórakoztató, könnyed és szelíd, mesés a szóilyék első sorától a karzat utolsó soráig megfogja és magával ragadja a nézőt ismerője a színpadnak és annak a bizonyos színpadi technikának. Biztos érzékkel le tudja mérni és ki tudja számítani az elhangzó szó hatását. Anynyira „színpadszerű” ez a vigjáték, hogy más műfajban nem is lehetne elképzelni s szinte lehetetlen elmondani a témáját, mert a minden biztonnal kényes téma finom és irodalmi megoldásait csak abban a felforrósodott atmoszférában lehet megérteni és elfogadni, amit a színpadi játék életzerűsége teremt.

Két világ összetűközéséről szól a színjáték; a családi tradíciókkal, merev elzárkózással, konok elítélésekkel felruházott méltóságos asszony imponáló, tisztelgetreméltó, de kissé korszerűtlen alakja küzd a fiatalok vakmerőségével, új életstílusával és felfogásaival, amit itt-ott bizony csak egy igazan tisztá és megtisztítóan, físemezőn nagy szerelem tud elfogadhatóvá tenni. De Bókay Jánosnak éppen abban rejlik legfőbb ereje, hogy a költészet átütő erejével meggyőzi a nézőt a maga igazáról. Egyetlen hibája az a híg és helytel-közvetlen hazugnak mondható moralizálás, amely nálunk a budapesti Vigszínház előadásával párhuzamosan kerül színre, nap-nap után a közönség és a sajtó legnagyobb elismerése mellett folytatja diadalmas útját. További előadások: péntek és szombat este 9 óra, vasárnap délután 6 óra. A darab főszerepeit: Károlyi Leona, mint vendég, Fényes Alice, Harmath Jolán, Erényi Böske, Mária Éva, Rajnai Elli, Mészáros Béla és Nagy István alakítják.

lás, amely még feltétlenül az ugynevezett divatos színdarabok hatásaként jelentkezik nála, annyival is inkább, mert maga is ezzel az olcsóbb fajsúlyú „divatos” műfajjal kezdte meg színpadi pályáját. (Szakíts helyettem, Holnap ágyban marad.)

A vigjáték nagyváradai bemutató előadása, a Thalia színtársulat magas színvonalu, művészi előadásában, a legteljesebb siker jegyében zajlott le és valóban meleg zavartalan művészi élményt jelentett. A nagyasszony szerepét viharos sikerek hajdani ünnepeitje Károlyi Leona alakítja s talán legjobban az a dícséret illeti meg, hogy nemcsak okos és konok nő, de a szíve mélyéig anya tudott lenni. Mellette Fényes Aliz és Nagy István állanak a játék előterében. Fényes Aliz távolról sem az ugynevezett „mai leány-típus” hamis sablonfiguráját adja; őszinte átélésből fakadó drámai hevülettel játszik és megvesztegetően szép, ahogyan él, liheg, szenved és mosolyra derül a „rossz asszony” szerepében és valóban méltó ellenfele a nagyasszonynak. Nagy István imponáló férfiasága és határozottsága mellett is, mi ghatóan gyermeki tud lenni; szepen beszél, lecsiszolt játéktílusával mindvégig egyenletes alakítás, nyújt és drámai hevülésében is zengők, őszinték a szavai. A rossz asszony kétségkívül irodalmi színvonalu vigjáték s ez az értéke abban is megmutatkozik, hogy epizodfigurák a legjelentéktelenebb szerepek is jellemalakító erővel, frappáns emberismerettel vannak megírva s rendkívül hálás színészi feladatot jelentenek. Erényi Böske tipegős és zsörtölődő, de aranyos-szívű vénkisasszonyának vannak megrázó erejű, drámai percek. Harmath Jolán őszintős karakterizáló készsége, intelligenciája és művészi biztonsága most sem téveszt hatást. Pál Magda, Rajnai Elli és Mária Éva dícséretre méltó ambícióval igyekeznek beleilleszkedni a kiváló együttes játékába. Mészáros Béla elkarakított bohózatbeli alakítása azonban eehogyan sem illik a színpadi hangjához és stílusához, sőt határozottan zavarólag hat. A rendezés — Szabados Árpád játékmesteri munkája — művészi, gondos és elegáns. (By.)

Részletes heti műsor:

Pénteken délután 5 órakor: **Mindörökké.** (Olcsó helyarákkal.)

Pénteken este 9 órakor: **A rossz asszony.** Szombaton délután 5 órakor: **Holnap ágyban marad** (Olcsó helyarákkal.)

Szombaton este 9 órakor: **A rossz asszony.** Vasárnap délután 3 órakor: **Holnap ágyban marad.** (Olcsó helyarákkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **A rossz asszony.** (Olcsó helyarákkal.)

Vasárnap este 9 órakor: **Az ördög cimborája.** (Shaw világhírű vigjátéka. Főszereplők: Erényi Böske, Fényes Alice, Kovács György, Mészáros Béla, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, Deésy Jenő, stb. stb.)

Hétfőn délután 5 órakor: **Mindörökké** (Olcsó helyarákkal.)

Hétfőn este 9 órakor: **Az ördög cimborája.** (Bucus előadás.)

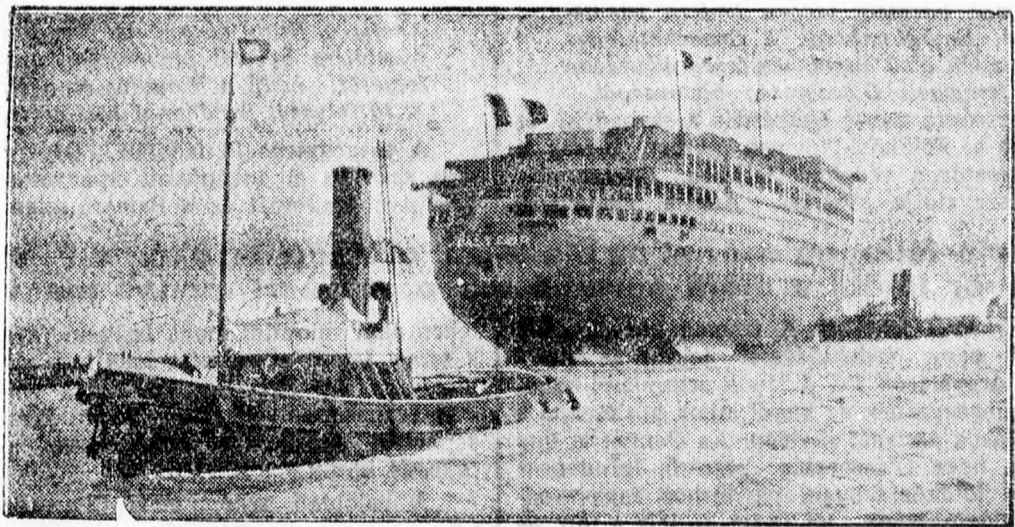
A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **A rossz asszony óriási sikere.** Bókay János legújabb és legszenzációsabb vigjátéka a Rossz

asszony, amely nálunk a budapesti Vigszínház előadásával párhuzamosan kerül színre, nap-nap után a közönség és a sajtó legnagyobb elismerése mellett folytatja diadalmas útját. További előadások: péntek és szombat este 9 óra, vasárnap délután 6 óra. A darab főszerepeit: Károlyi Leona, mint vendég, Fényes Alice, Harmath Jolán, Erényi Böske, Mária Éva, Rajnai Elli, Mészáros Béla és Nagy István alakítják.

— **Holnap ágyban marad és Mindörökké, délutáni előadásai olcsó helyarákkal.** A múlt ciklus két nagyszerű ujdonsága, a Holnap ágyban marad Békffy—Stella vigjáték szombaton délután 5 órakor és vasárnap délután 3 órakor kerül színre olcsó helyarákkal, míg a Mindörökké O'Neill nagyhatású színműve pénteken és hétfőn délután 5 órakor van műsoron szintén olcsó helyarákkal.

— **Az ördög cimborája.** Shaw vigjátéka, a színpadirodalom remeke, az Ördög cimborája lesz a színház vasárnap esti bemutatója, amely különleges előadásban, parádés szereposztásban kerül színre vasárnap és hétfőn este 9 órakor. Az ördög cimborája főszerepeit a prózai együttes legkiválóbbjai játszik meg a rendezés munkáját Szabados Árpád végzi.

Vizrebocsátják az új francia óceánjárót, amelyet Pasteur-ról neveztek el, s amely Bordeaux és Amerika között fogja lebonyolítani a forgalmát.

LEGUJABB

Papen bécsi nagykövet ismertetését adott egy amerikai lapnak az új kiegyezésről

Nincs semmi kényszerítés Ausztriára. — Mussolini teljesen megelégedett a kiegyezéssel. — Első lépés egy európai államszövetség létrehozatalára

Bécsből jelentik: Papen, a távozó bécsi nagykövet érdekes nyilatkozatot adott egy amerikai újságnak. A nyilatkozatot az összes bécsi lapok közölték. Papen Bécsből való eltávazása előtt adott nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— Németország biztosítja Ausztria függetlenségét és sérthetlenségét. Az osztrák nemzeti szocialisták most nyíltan vallhatják elveiket. Németország egyetlen érdeke Ausztriában az, hogy a nemzeti szocialistáknak jogukban álljon véleményüket ugyanúgy kifejezésre juttatni, mint más csoportoknak. Mussolini teljes mértékben megvan elégedve az új német-osztrák megállapodással. Mussolini és Hitler között erre vonatkozólag Mussolini berlini látogatása alkalmával megbeszélés folyt.

Papen ezután megcáfolja azt a hírt, hogy Németország kényszeríteni akarná Ausztriát, hogy csatlakozzon a kommunista ellenes egyezményhez. Majd azt a feltűnést keltő kijelentést tette, hogy előtte már régóta lebeg az a terv, hogy az európai országoknak az angol „commonwealth” mintájára javaslatot tegyen államszövetség létesítésére. Véleménye szerint Németország egy ilyen tervet pártfogolna. A német-osztrák egyezmény az első lépés lenne ebben az irányban. A

Középeurópai államok politikai és gazdasági kötelékeit — mondotta Papen — a világháború szétzakította. Ebből származott az az elégedetlenség, gazdasági válság és féltékenység, amely a kis államok között dul. Ezek az államok ilyen körülmények között az európai béke állandó veszedelmeivé váltak. Németország is szenved emiatt és ezért igyekszik megszervezni Középeurópa békejét.

A német-osztrák kapcsolatokról szólva Papen kijelentette, lehetségesnek tartja, hogy a két ország között megállapodás jön létre a vámkülönbözések kérdésében.

MÁJUS 5-ÉN LESZ HITLER KANCELLÁR OLASZORSZÁGI LÁTOGATÁSA?

Párizsból jelentik: A francia lapok római jelentése szerint Hitler látogatására május 5-én, Addis-Abeba elfoglalása évfordulóján kerül sor. E bíradás szerint Hitler 4 napot tölt Olaszországban. Utjára elkíséri Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Göbbels birodalmi propagandaügyi miniszter és Hess Rudolf tárcanélküli miniszter is.

A francia lapoknak ezt az értesülést még sem Berlinben, sem Rómában nem erősítették meg.

Angol és olasz követelések egymással szemben

A Suez-csatorna teljes felszabadítása a legfőbb ütközőpont. — Anglia Abessziniában kíván területi jogot Szudánnal való összeköttetés végett

Londonból jelentik: Az angol sajtó legfőbb figyelme a zangol-olasz tárgyalások valószínű feltételei felé irányul. A Times szerint lord Perth utasítást fog kapni, tárgyaljon az arabokat igaztó olasz rádióleadásokról, az abesszini olasz hódítás elismeréséről és a földközi-tengeri angol és olasz érdekekről. Szó lesz a 80 ezer főnyi libiai olasz helyőrségről is. Az olasz kormány földközi-tengeri haditengerészeti megegyezést és a Szezi-csatorna ellenőrzésében való nagyobb részesedést kíván. A Daily Herald szerint Mussolini Egyiptom biztonsága érdekében azt a megoldást fogja ajánlani, hogy Anglia, Olaszország és Egyiptom közvetlen szomszédai

közös szavatosságot vállaljanak Egyiptom biztonságáért, ami feleslegessé tenné bármely idegen haderő jelenlétét Egyiptomban. A Szezi-csatorna mentén lévő angol helyőrség állandóan fenyegeti Olaszország biztonságát.

Olaszországra nézve életkérdés a szabad ki- és bejárata a Földközi-tengerre; ezért bízzák a Szezi-csatorna védelmét teljesen Egyiptomra, hogy szavatolja közösen Anglia, Franciaor-

szág és Olaszország. Ilyen megegyezés alapján csökkenteni lehet a földközi-tengeri angol haderőt és a libiai olasz helyőrséget is. A Daily Express szerint Olaszország követelése a következők:

1. Az abesszini olasz hódítás elismerése.
2. A földközi-tengeri angol haderő csökkentése az olasz haderő színvonalára.
3. Vállaljon Anglia kötelezettséget, hogy nem erősíti meg Ciprus szigetét.
4. Az olasz kormány kapjon képviselőt a Szezi-csatorna felügyelői tanácsában. Erre a csatornailletékek magassága miatt van szükség. Abessziniába minden a Szezi-csatornán megy át és az illetékeket aranyban kell fizetni.
5. Olaszország kapjon részt a Szezi-csatorna védelméből.

Anglia a Nilus abesszini forrásának védelmére követel birtokot, esetleg folyót, mely a Tana-tót és a Nilus fő folyását Szudánnal köti össze.

A megegyezés fő feltétele, hogy Olaszország szállítsa el önkénteseit Spanyolországból, beleértve Mallorcát és a Baleari szigeteket is.

Francia felfogás szerint az olasz-angol tárgyalásokon a Földközi-tenger fölötti uralom egyenlő megosztásáért fognak megvívni

Párizsból jelentik: A francia közvélemény szintén nagy érdeklődéssel tekint az olasz-angol tárgyalások elé. A lapok értesülései nagyjából megegyeznek az angol lapok közléseivel a tárgyalások anyagát illetően. Az Oeuvre is úgy értesül, hogy Olaszország részéről mindenképp a földközi-tengeri paritáshoz ragaszkodnak. Chamberlain jól tudja — írja a lap, — hogy az angol közvélemény ezt a követelést elfogadhatatlannak tartja. Hozzáfüzi a lap, hogy Mussolini emellett részt kíván a Szezi-csatorna ellenőrzéséből, de egyelőre a Baleari-szige-

teken akar maradni, noha hajlandó arra, hogy a sziget feletti ellenőrzést más hatalmakkal is megossza. Az Excelsior szerint az önkéntesek visszavonására vonatkozó angol javaslat középhelyet foglal el a német, olasz és szovjet felfogás között.

A baloldali sajtó, mely Chamberlain új békepolitikáját továbbra is nagy bizalmatlansággal fogadja, azzal vigasztalja magát, hogy az angol-olasz tárgyalásokon nehézségek fognak felmerülni.

Huszonhétmilliárd frankra emelkedik a francia hadügyi költségvetés

Párizsból jelentik: A szenátus nemzetvédelmi bizottságának tárgyalásaival kapcsolatban az Excelsior megállapítja, hogy Franciaország az elmúlt évben 23 milliárd frankot költött fegyverkezésre. Ebből 11 milliárd esik a szárazföldre, 7 milliárd a tengeri és 5 milliárd a légi haderőre. Az 1938. évi új költségvetés alapján a hadügyi költségek legalább 4 milliárddal mulják felül az előző évi költségeket.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Alkalmazás

Apolónó, ki műtőben is jártas, azonnal elhelyezkedést kap. Megkeresések küldendők a Gyergyói Szanatorium, Gheorgheni, jud. Ciuc címre.

Házvezetőnőnek elmenne fiatal uriaszony idős urhoz (nőhöz) házaspárhoz vagy gyermek mellé anyahelyettesnek. Cimeket a kiadóba kér.

Fővárosi gyakorlattal középkori raktárnok, magántisztviselő, képzett kereskedő, szerény igényekkel, bármilyen elhelyezkedést keres. — Szabó, Telefon 208.

Komenciós vincellér március 1-től kerestetik. Értekezhetni Nagyvárad, Str. Negruzzi (v. Szent Anna-u.) 18.

Adás-vétel

Eladó magánházak, bérházak, birtokok, telkek. Popovics iroda, Str. Vlahuta (v. Szt. János-u.) 6. Nagyvárad. Tel. 167.

Villanyozó (masszirozó) gép, olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Bratianu (v. Szaniszió-u.) 32. sz.

Egy ebédlő butor eladó komplett és jókarban. Ugyanott zongorátok megvételre kerestetik. Nagyvárad, Str. Praporgescu 6. szám.

Eladó 1 darab függőlámpa és 2 db pikké paplan. — Nagyvárad, Tichindeal (v. Fürdő) utca 18-a.

Eladó elköltözés miatt egy csukott 4 hengeres „Wipet Overland” autó 8000 leiért. Nagyvárad, Str. Averescu 1. szám.

Rézüstöt esetleg üstházzal, jókarban levőt és palacserepet megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérem leadni.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Vasaló párna ujjafa és szabó ollók eladók. Bodnár, Nagyvárad, Tache Jonescu (v. Körös) utca 45.

Két tükrös borbi berendezés teljes felszereléssel eladó. Nagyvárad, Str. Take Jonescu (v. Körös-u.) 33.

Lakás

Főtűzán 4 utcaiszobás, modern, összkomfortos ügyvéd, irodának is alkalmas lakás, ugyanott más 2-3-4 szobásak is, — május 1-re kiadók. Értekezni báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

2 szobás és 4 szobás, modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Delavrancea (v. Ritoók-u.) 13.

Kiadó egy három, esetleg négy szobás, parkettes lakás összes mellékhelyiségekkel május 1-re. Értekezhetni: Nagyvárad, N. Zsiga (v. Lukács György) utca 13.

Két egymásba nyíló butorozatlan szoba, — egyik utcai, kiadó. — Nagyvárad, Mihai Sorbul 7. szám.

2 szobás lakás kertben kiadó. Strand közelében. Nagyvárad, Str. Codrilor 11.

3 szobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Praporgescu 12. szám.

Üzlethelyiség azonnal vagy május elsejére kiadó. Nagyvárad Stefan cel Mare (v. Tiszai káman) tér 19.

Hülönféle

Kioltvasott újságok és folyóiratokat kerünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.